Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ оқшоми

Ўзбекистон Компартияси Тошкент шаҳар комитети ва халқ депутатлари шаҳар Советининг органи

Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлаган. № 178 (6. 967) 1989 йил 5 август, шанба Баҳоси 3 тийин

Хушхабарлар

Ғолиблар

СЕРГЕЛИДАГИ «Комфорт» ошхона жиҳозлари заводида жорий йилнинг еттинчи ойида ишчилар ўртасидаги социалистик мусобақада 1-цехнинг операторлари Г. Тожиддинов, В. Мартиновлар ғолиб чиқишди.

Ана шундай ишчиларнинг ғайратшижоати туфайли коллектив план ва мажбуриятини мунтазам ортиғи билан адо этаяпти. Заводда йил бошидан бери тайёрланган буюмлар 19 миллион сўмдан ошиб кетди. Бу маҳсулотларнинг 443 минг сўмлиги планга қўшимча тайёрланди.

Шунингдек, яқинда заводда «Комертон» термасига кирган 9 та янги буюм сифатли ва бежирим қилиб тайёрлашга киришилди. Замонавий моделдаги бу мебель термаси харидорларга манзур бўлаяпти.

Фарзандлар қувончи

«ЧЕВАР» тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмасининг кенг истеъмол буюмлари цехида чиқинди маҳсулотларидан ашёлар тайёрлашга катта эътибор берилаяпти. Яқинда бу ерда Тошкент ўйинчоқлар фабрикасининг буюртмаси билан «Света» ва бошқа қўғирчоқлар учун кўйлакчалар ишлаб чиқаришга киришилди. Бундай маҳсулотлардан коллектив ойига 6 минг сўмлик тайёрлайди.

Кенг истеъмол буюмлари цехида қўғирчоқлар учун комплектлардан ташқари қизлар сарафани, болалар шортиги, стул учун кўрпача ва бошқа буюртмалар ҳам тайёрланяпти. Бу йил коллектив жами 500 минг сўмликка яқин кенг истеъмол буюмлари тайёрлайди.

КПСС Марказий Комитетининг қарори

1989 йил партия ташкилотларида ҳисобот ва сайлов ўтказиш тўғрисида

1. КПСС Уставига мувофиқ 1989 йилда партия аъзоси 15 кишидан кам бўлган партия группаларида, бошланғич ва цех партия ташкилотларида ҳисобот-сайлов йиғилишлари ўтказилсин. XIX Бутуниттифоқ партия конференциясининг тавсияномаларини эътиборга олиб, худди шу муддатда район, шаҳар, округ, область, ўлка партия комитетлари, иттифоқдош республикалар компартиялари Марказий Комитетлари бюроларининг ўз фаолиятлари тўғрисидаги ҳисоботларини тегишли комитетларнинг пленумларида, парткомлар ва партия бюроларининг ҳисоботларини эса бошланғич, цех партия ташкилотларининг йиғилишларида муҳокама этиш ҳам мақсадга мувофиқ деб ҳисоблансин. Зарур бўлган ҳолларда шу мақсадда тегишли партия конференциялари ўтказилиши мумкин.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси иттифоқдош республикалар компартияларининг Марказий Комитетлари, ўлка ва область партия комитетлари округ, шаҳар, район партия комитетларининг таклифларини кўриб чиқиб, жойлардаги конкрет вазиятдан келиб чиқиб, йиғилишлар, пленумлар, конференциялар ўтказиш муддатлари ва навбатини белгилашларини мақсадга мувофиқ, деб ҳисоблайди.

2. Бўлажак ҳисобот ва сайлов мамлакатдаги ҳозирги сиёсий вазият муносабати билан алоҳида аҳамиятга эгадир. Жамият аслида қайта қуришнинг қалтис даврини бошидан кечирмоқда. КПССнинг фаолияти ижтимоий-иқтисодий соҳада ва одамларнинг кайфиятида аҳвол кескинлашган шароитда ўтмоқда. Кўпгина партия комитетлари ва ташкилотлари жамиятда содир бўлаётган жараёнлардан орқада қолганлиги сабабли партия танқид ўти остида қолди. Қайта қуришда КПССнинг етакчилик роли заифлашувининг реал хавфи пайдо бўлди.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси КПСС билан унинг раҳбарлик органлари фаолиятида чуқур ўзгартишлар ниҳоятда зарур бўлиб қолди, деб ҳисоблайди. Партиянинг сиёсий системадаги вазифаси, ўрнини янгича идрок этибгина қолмай, шу билан бирга КПССга жамиятнинг сиёсий авангарди сифатида зарур бўлган фазилатни бағишлайдиган янгича иш усулларини қарор топтириш, партия, совет, хўжалик органларининг вазифаларини аниқ белгилаб қўйиш, шу асосда иқтисодий ва социал ривожланиш вазифаларини рўёбга чиқариш, жамоат ташкилотлари ва ташаббускор ҳаракатлар билан мулоқотни чуқурлаштириш позицияларида туриб муҳокама қилиш муҳимдир.

Советларнинг тўла ҳокимиятини тиклаш ва қарор топтириш масалалари алоҳида эътиборга лойиқ бўлиб, бунда партия органлари халқ ҳокимияти органларида сиёсий қарорларни ишонтириш, тавсияномалар, демократик келишувлар воситаси билан, Советларда ва уларнинг ижроия органларида ишлаётган коммунистлар орқали амалга ошириш муаммолари фикрларнинг хилма-хиллиги асосида эркин муҳокама қилинишини таъминлаш зарур. Бунда партия ташкилотлари демократизм намунасини кўрсатишлари лозим.

Партияни янгилаш ҳар бир партия ташкилоти умумий вазифаларидан келиб чиқиб ва маҳаллий масалаларни ҳал этишда ўзининг мустақиллиги тўғрисидаги Устав қоидасига амал қилиб, меҳнат коллективининг, регионнинг аниқ-равшан шарт-шароитларига мос бўлиб тушадиган ўзининг қайта қуриш программасига эга бўлишини талаб қилади. Ушбу масалалар хусусидаги атрофлича мунозаралар коммунистларни принципиал социалистик асосда жипслаштиришга, онгли партиявий интизомни мустаҳкамлашга хизмат қилиши, қабул этилган қарорларни бажаришда ҳаракат бирлигини таъминлаб туриши керак.

Айрим партия аъзолари ва партия ходимларининг пассив, ғоясиз позициясини, уларнинг партия обрўсини тўкиш, миллатчилик позицияларига ўтиш, турли хил антисоциалистик ҳаракатлар билан қўшилиб кетиш ҳолларини синчиклаб текшириб чиқиш, ғаламислик ва хомхаёлликка қатъиян зарба бериш лозим.

Қарорларни ишлаб чиқиш чоғида жамоатчилик фикри, аҳолининг таклифлари ва фикр-мулоҳазалари иложи борича кўпроқ эътиборга олинсин.

4. Партия ишини қайта қуришни раҳбарликнинг сиёсий усулларини қарор топтириш, партия, совет, хўжалик органларининг вазифаларини аниқ белгилаб қўйиш, шу асосда иқтисодий ва социал ривожланиш вазифаларини рўёбга чиқариш, жамоат ташкилотлари ва ташаббускор ҳаракатлар билан мулоқотни чуқурлаштириш позицияларида туриб муҳокама қилиш муҳимдир.

Советларнинг тўла ҳокимиятини тиклаш ва қарор топтириш масалалари алоҳида эътиборга лойиқ бўлиб, бунда партия органлари халқ ҳокимияти органларида сиёсий қарорларни ишонтириш, тавсияномалар, демократик келишувлар воситаси билан, Советларда ва уларнинг ижроия органларида ишлаётган коммунистлар орқали амалга ошириш муаммолари фикрларнинг хилма-хиллиги асосида эркин муҳокама қилинишини таъминлаш зарур. Бунда партия ташкилотлари демократизм намунасини кўрсатишлари лозим.

Партияни янгилаш ҳар бир партия ташкилоти умумий вазифаларидан келиб чиқиб ва маҳаллий масалаларни ҳал этишда ўзининг мустақиллиги тўғрисидаги Устав қоидасига амал қилиб, меҳнат коллективининг, регионнинг аниқ-равшан шарт-шароитларига мос бўлиб тушадиган ўзининг қайта қуриш программасига эга бўлишини талаб қилади. Ушбу масалалар хусусидаги атрофлича мунозаралар коммунистларни принципиал социалистик асосда жипслаштиришга, онгли партиявий интизомни мустаҳкамлашга хизмат қилиши, қабул этилган қарорларни бажаришда ҳаракат бирлигини таъминлаб туриши керак.

Айрим партия аъзолари ва партия ходимларининг пассив, ғоясиз позициясини, уларнинг партия обрўсини тўкиш, миллатчилик позицияларига ўтиш, турли хил антисоциалистик ҳаракатлар билан қўшилиб кетиш ҳолларини синчиклаб текшириб чиқиш, ғаламислик ва хомхаёлликка қатъиян зарба бериш лозим.

Қарорларни ишлаб чиқиш чоғида жамоатчилик фикри, аҳолининг таклифлари ва фикр-мулоҳазалари иложи борича кўпроқ эътиборга олинсин.

4. Партия ишини қайта қуришни раҳбарликнинг сиёсий усулларини қарор топтириш, партия, совет, хўжалик органларининг вазифаларини аниқ белгилаб қўйиш, шу асосда иқтисодий ва социал ривожланиш вазифаларини рўёбга чиқариш, жамоат ташкилотлари ва ташаббускор ҳаракатлар билан мулоқотни чуқурлаштириш позицияларида туриб муҳокама қилиш муҳимдир.

XIX Бутуниттифоқ партия конференциясининг партия ички турмушини демократиялаш тўғрисидаги қарорларини амалга ошириш муаммолари фикрларнинг хилма-хиллиги асосида эркин муҳокама қилинишини таъминлаш зарур. Бунда партия ташкилотлари демократизм намунасини кўрсатишлари лозим.

Партияни янгилаш ҳар бир партия ташкилоти умумий вазифаларидан келиб чиқиб ва маҳаллий масалаларни ҳал этишда ўзининг мустақиллиги тўғрисидаги Устав қоидасига амал қилиб, меҳнат коллективининг, регионнинг аниқ-равшан шарт-шароитларига мос бўлиб тушадиган ўзининг қайта қуриш программасига эга бўлишини талаб қилади. Ушбу масалалар хусусидаги атрофлича мунозаралар коммунистларни принципиал социалистик асосда жипслаштиришга, онгли партиявий интизомни мустаҳкамлашга хизмат қилиши, қабул этилган қарорларни бажаришда ҳаракат бирлигини таъминлаб туриши керак.

Айрим партия аъзолари ва партия ходимларининг пассив, ғоясиз позициясини, уларнинг партия обрўсини тўкиш, миллатчилик позицияларига ўтиш, турли хил антисоциалистик ҳаракатлар билан қўшилиб кетиш ҳолларини синчиклаб текшириб чиқиш, ғаламислик ва хомхаёлликка қатъиян зарба бериш лозим.

Қарорларни ишлаб чиқиш чоғида жамоатчилик фикри, аҳолининг таклифлари ва фикр-мулоҳазалари иложи борича кўпроқ эътиборга олинсин.

4. Партия ишини қайта қуришни раҳбарликнинг сиёсий усулларини қарор топтириш, партия, совет, хўжалик органларининг вазифаларини аниқ белгилаб қўйиш, шу асосда иқтисодий ва социал ривожланиш вазифаларини рўёбга чиқариш, жамоат ташкилотлари ва ташаббускор ҳаракатлар билан мулоқотни чуқурлаштириш позицияларида туриб муҳокама қилиш муҳимдир.

XIX Бутуниттифоқ партия конференциясининг партия ички турмушини демократиялаш тўғрисидаги қарорларини амалга ошириш муаммолари фикрларнинг хилма-хиллиги асосида эркин муҳокама қилинишини таъминлаш зарур. Бунда партия ташкилотлари демократизм намунасини кўрсатишлари лозим.

Партияни янгилаш ҳар бир партия ташкилоти умумий вазифаларидан келиб чиқиб ва маҳаллий масалаларни ҳал этишда ўзининг мустақиллиги тўғрисидаги Устав қоидасига амал қилиб, меҳнат коллективининг, регионнинг аниқ-равшан шарт-шароитларига мос бўлиб тушадиган ўзининг қайта қуриш программасига эга бўлишини талаб қилади. Ушбу масалалар хусусидаги атрофлича мунозаралар коммунистларни принципиал социалистик асосда жипслаштиришга, онгли партиявий интизомни мустаҳкамлашга хизмат қилиши, қабул этилган қарорларни бажаришда ҳаракат бирлигини таъминлаб туриши керак.

Айрим партия аъзолари ва партия ходимларининг пассив, ғоясиз позициясини, уларнинг партия обрўсини тўкиш, миллатчилик позицияларига ўтиш, турли хил антисоциалистик ҳаракатлар билан қўшилиб кетиш ҳолларини синчиклаб текшириб чиқиш, ғаламислик ва хомхаёлликка қатъиян зарба бериш лозим.

Қарорларни ишлаб чиқиш чоғида жамоатчилик фикри, аҳолининг таклифлари ва фикр-мулоҳазалари иложи борича кўпроқ эътиборга олинсин.

4. Партия ишини қайта қуришни раҳбарликнинг сиёсий усулларини қарор топтириш, партия, совет, хўжалик органларининг вазифаларини аниқ белгилаб қўйиш, шу асосда иқтисодий ва социал ривожланиш вазифаларини рўёбга чиқариш, жамоат ташкилотлари ва ташаббускор ҳаракатлар билан мулоқотни чуқурлаштириш позицияларида туриб муҳокама қилиш муҳимдир.

Советларнинг тўла ҳокимиятини тиклаш ва қарор топтириш масалалари алоҳида эътиборга лойиқ бўлиб, бунда партия органлари халқ ҳокимияти органларида сиёсий қарорларни ишонтириш, тавсияномалар, демократик келишувлар воситаси билан, Советларда ва уларнинг ижроия органларида ишлаётган коммунистлар орқали амалга ошириш муаммолари фикрларнинг хилма-хиллиги асосида эркин муҳокама этиш ҳам мақсадга мувофиқ деб ҳисоблансин. Зарур бўлган ҳолларда шу мақсадда тегишли партия конференциялари ўтказилиши мумкин.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси иттифоқдош республикалар компартияларининг Марказий Комитетлари, ўлка ва область партия комитетлари округ, шаҳар, район партия комитетларининг таклифларини кўриб чиқиб, жойлардаги конкрет вазиятдан келиб чиқиб, йиғилишлар, пленумлар, конференциялар ўтказиш муддатлари ва навбатини белгилашларини мақсадга мувофиқ, деб ҳисоблайди.

2. Бўлажак ҳисобот ва сайлов мамлакатдаги ҳозирги сиёсий вазият муносабати билан алоҳида аҳамиятга эгадир. Жамият аслида қайта қуришнинг қалтис даврини бошидан кечирмоқда. КПССнинг фаолияти ижтимоий-иқтисодий соҳада ва одамларнинг кайфиятида аҳвол кескинлашган шароитда ўтмоқда. Кўпгина партия комитетлари ва ташкилотлари жамиятда содир бўлаётган жараёнлардан орқада қолганлиги сабабли партия танқид ўти остида қолди. Қайта қуришда КПССнинг етакчилик роли заифлашувининг реал хавфи пайдо бўлди.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси КПСС билан унинг раҳбарлик органлари фаолиятида чуқур ўзгартишлар ниҳоятда зарур бўлиб қолди, деб ҳисоблайди. Партиянинг сиёсий системадаги вазифаси, ўрнини янгича идрок этибгина қолмай, шу билан бирга КПССга жамиятнинг сиёсий авангарди сифатида зарур бўлган фазилатни бағишлайдиган янгича иш усулларини қарор топтириш, партия, совет, хўжалик органларининг вазифаларини аниқ белгилаб қўйиш, шу асосда иқтисодий ва социал ривожланиш вазифаларини рўёбга чиқариш, жамоат ташкилотлари ва ташаббускор ҳаракатлар билан мулоқотни чуқурлаштириш позицияларида туриб муҳокама қилиш муҳимдир.

Советларнинг тўла ҳокимиятини тиклаш ва қарор топтириш масалалари алоҳида эътиборга лойиқ бўлиб, бунда партия органлари халқ ҳокимияти органларида сиёсий қарорларни ишонтириш, тавсияномалар, демократик келишувлар воситаси билан, Советларда ва уларнинг ижроия органларида ишлаётган коммунистлар орқали амалга ошириш муаммолари фикрларнинг хилма-хиллиги асосида эркин муҳокама этиш ҳам мақсадга мувофиқ деб ҳисоблансин. Зарур бўлган ҳолларда шу мақсадда тегишли партия конференциялари ўтказилиши мумкин.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси иттифоқдош республикалар компартияларининг Марказий Комитетлари, ўлка ва область партия комитетлари округ, шаҳар, район партия комитетларининг таклифларини кўриб чиқиб, жойлардаги конкрет вазиятдан келиб чиқиб, йиғилишлар, пленумлар, конференциялар ўтказиш муддатлари ва навбатини белгилашларини мақсадга мувофиқ, деб ҳисоблайди.

2. Бўлажак ҳисобот ва сайлов мамлакатдаги ҳозирги сиёсий вазият муносабати билан алоҳида аҳамиятга эгадир. Жамият аслида қайта қуришнинг қалтис даврини бошидан кечирмоқда. КПССнинг фаолияти ижтимоий-иқтисодий соҳада ва одамларнинг кайфиятида аҳвол кескинлашган шароитда ўтмоқда. Кўпгина партия комитетлари ва ташкилотлари жамиятда содир бўлаётган жараёнлардан орқада қолганлиги сабабли партия танқид ўти остида қолди. Қайта қуришда КПССнинг етакчилик роли заифлашувининг реал хавфи пайдо бўлди.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси КПСС билан унинг раҳбарлик органлари фаолиятида чуқур ўзгартишлар ниҳоятда зарур бўлиб қолди, деб ҳисоблайди. Партиянинг сиёсий системадаги вазифаси, ўрнини янгича идрок этибгина қолмай, шу билан бирга КПССга жамиятнинг сиёсий авангарди сифатида зарур бўлган фазилатни бағишлайдиган янгича иш усулларини қарор топтириш, партия, совет, хўжалик органларининг вазифаларини аниқ белгилаб қўйиш, шу асосда иқтисодий ва социал ривожланиш вазифаларини рўёбга чиқариш, жамоат ташкилотлари ва ташаббускор ҳаракатлар билан мулоқотни чуқурлаштириш позицияларида туриб муҳокама қилиш муҳимдир.

Советларнинг тўла ҳокимиятини тиклаш ва қарор топтириш масалалари алоҳида эътиборга лойиқ бўлиб, бунда партия органлари халқ ҳокимияти органларида сиёсий қарорларни ишонтириш, тавсияномалар, демократик келишувлар воситаси билан, Советларда ва уларнинг ижроия органларида ишлаётган коммунистлар орқали амалга ошириш муаммолари фикрларнинг хилма-хиллиги асосида эркин муҳокама этилаётган ва партия ташкилотларини ҳаққоний танқид қилиш учун асос бўлиб хизмат қилаётган муаммоларни амалда ҳал қилишга қаратилсин. Партия йиғилишларида партиясизларнинг иштирок этиши мақсадга мувофиқ, деб ҳисоблансин.

3. Ҳисобот ва сайлов кенг жамоат ошкоралиги, ўртоқларча мунозара вазиятида, жуда пухта ўтказилсин, қайта қуриш вазифаларини рўёбга чиқариш борасидаги ишлар партиявий принципиаллик билан таҳлил этилсин. Йиғилишлар, пленумлар ва конференцияларда фаол, рўйрост ва сира чўчимасдан фикрлашиб олишни, ҳозирги босқичда партия иши муаммолари, XIX Бутуниттифоқ партия конференциясининг партия ички турмушини демократиялаш тўғрисидаги қарорларини амалга ошириш муаммолари фикрларнинг хилма-хиллиги асосида эркин муҳокама қилинишини таъминлаш лозим.

Йиғилишлар ва пленумларда коммунистларнинг ишига, яъни аҳолининг турмуш шароитини яхшилаш билан боғлиқ ишларига принципиал баҳо бериш, уй-жойлар қурилишини жадаллаштириш, озиқ-овқат маҳсулотлари, халқ истеъмоли моллари ишлаб чиқаришни кўпайтириш, меҳнаткашларга савдо, маиший ва медицина хизматини йўлга қўйиш масалаларини ҳал этиш учун аниқ-равшан жавобгарликни белгилаб қўйиш керак. Пленумлар, йиғилишлар, конференциялар партия ташкилотларини, жамоатчиликни республикалар, ўлкалар, областлар, шаҳарлар, районларда, меҳнат коллективларида ўз резервларини қидириб топишга йўналтириши лозим.

5. Йиғилишларда, пленумларда, конференцияларда сайлаб қўйиладиган органларнинг состави зарур даражада янгилансин ҳамда кадрларга доир етилган масалалар ҳал этилиб, раҳбариятга сергайрат, ижодий фикрловчи, ташаббускор кишилар кўтарилсин. Меҳнаткашлар ўртасида обрў-эътибор ва нуфузга сазовор бўлган ҳамда жамоат ташаббусини ўз қўлига олиб, уни амалий ўзанга буриб юбора оладиган коммунистларни партиявий ишга кенг ва дадил жалб этиш керак.

6. Йиғилишлар, пленумлар ва конференцияларнинг ишида КПСС Марказий Комитетининг, иттифоқдош республикалар компартиялари Марказий Комитетларининг, ўлка, область, округ, шаҳар ва район партия комитетларининг ҳамда тегишли ревизия ва контроль-ревизия комиссияларининг аъзолари ва аъзоликка номзодлари, СССР халқ депутатлари бўлган коммунистлар фаол иштирок этишлари зарур, деб ҳисоблансин.

7. Партия йиғилишлари, пленумлари, конференциялари КПССнинг XXVIII съезга оширишлари шарт. Коммунистларни иттифоқдош ва автоном республикаларнинг Олий Советларига ҳамда халқ депутатлари маҳаллий Советларига бўлажак сайловда ғоят фаол иштирок этишга йўналтириш, сиёсий ислоҳотнинг иккинчи босқичини амалга оширишга нисбатан барча партия ташкилотлари, уларнинг раҳбар органлари масъулиятли муносабатда бўл

Жамият ва қонун

Суд ҳукмига асосланиб ёзилган ушбу ҳаётий лавҳаларга шундай сарлавҳа қўйишимиз бежиз эмас. Суд медицина экспертизаси, ашёвий далил ва ҳаётий фактларнинг кўрсатишича, жиноятларнинг кўпчилиги мана шу лоқайдлик туфайли содир бўлмоқда. Бир донишманд лоқайдликка шундай тариф берган экан: «Душманлардан кўрқма — нарк борса, улар сени ўлдиришн мумкин. Дўстлардан кўрқма — нарк борса улар сенга мунофиқлик қилиши мумкин. Лекин лоқайд одамлардан кўрқ — улар ўлдирмайдилар ва мунофиқлик қилмайдилар, аммо улар жиноятга бепарво қараб туравередилар. Мана шу лоқайдлик туфайли ер юзида ўғирлик ва қотиллик ҳукм суради».

«ҚУЁН ЮРАКЛАР»

МИЛИЦИЯ пунктига кийимлари қонга беланган бир киши зўр-базўр кириб келди. Жароҳатининг оғирлигидан у биргина «Лисунов» деган сўзни айтдию, гурс этиб полга йиқилди. Зудлик билан етиб келган «тез ёрдам» машинаси жабрланувчини «ўз бағрига» олганча тун қаърини ёриб касалхона томон ошиқди.

Оператив группа эса Лисунов кўчаси томон жўнади...

«ЎЗИНГНИ БИЛ, ЎЗГАНИ ҚЎЙ»

ЮНУСОБОДЛИК Ҳусанжон янги «Жигули» миниб келган кун хонадонда тўй бўлиб кетди. Кўни-қўшнилар йиғилишди. Оилани янги машина билан табриклашди.

Меҳмонлар тарқаган, Ҳакимахон йўлакда ярқираб турган машинага завқ билан тикиларкан, эрига сўз қотди:

— Дадаси, энди машинани қаерга қўямиз.

— Шунга ҳайронманда хотин, шахсий гараж қуриш мумкин эмас, пуллик гараж эса биздан икки квартал узоқда бўлса.

— Мана шу йўлакда тургани маъқул. Галма-гал кўриқлаб чиқсак ҳам майли. Ҳар қалай машинамиз олдимизда, кўнглимиз тўқ бўладику!

Шунга келишилди. Эр-хотин навбатма-навбат ухламай қўриқчилик қилишадиган бўлишди. Орадан икки йил ўтгач, кечки ётар чоғида Ҳакимахон эрига тўнғиллади.

— Машинаям ўлсин, кечаси билан постда туриб кундузи ишхонада мудраганим-мудраган.

— Мени айтмайсанми...

Шу куни эр-хотин навбат талашиб донг қотиб ухлаб қолишди.

Лоқайдлик — ички душман

Кўча бўйлаб икки йигит келарди. Уларнинг кайфлари тарақ. Бир-бирини қўлтиқлашиб олишгани учун иккови бараварига чайқалишади. Йигитлардан бирининг қўлидаги пичоқ чироқ нурида ялтираб кетди. Машина шубҳали кишилар қаршисида тўхтади.

Йигитлар сергак тортишди. Пичоқни кўча четидаги ариқ сувига улоқтиришди. Ҳамза район ички ишлар бўлимида ҳам йигитлар ўзларини «мардона» тутишди. «Биз дўстимизникидан келяпмиз. Бошқа ҳеч нарса билмаймиз», деб туриб олишди. Худди шу вақт навбатчи хонасига эр-хотин Неустроевлар кириб келишди. Аёл ҳаяжонини яширолмас, ҳамон унинг қўллари титрар, лаблари асабий пирпирарди.

— Биласизми, — деди у, — Лисунов кўчасидан уй томон шошилиб борардим. Тўсатдан олдимдан икки йигит чиқди. Улардан бири қўлидаги пичоғини биқинимга тиради. Қўрқувдан қотиб қолдим. Кейин улар курткамни ечиб олмоқчи бўлганларида ёрдам сўраб дод-лаб бақирдим. Газандалар бошимдаги шапкамни юлқиб олишди-ю, қочишди. Орадан ҳеч қанча вақт ўтгани йўқ. Балки жиноятчилар ҳали қочиб улгурмагандир. Улар яна бирон бир кишига зиён-заҳмат етказмасин, дейманда!

Аёлнинг кўзи бирдан стулда мўмин-қобил бўлиб ўтирган йигитларга тушди-ю, ранги бўздек оқарди. Бирдан ўзини эрининг орқасига олди.

— Мана шулар...

Жиноятчилар ҳар қанча уринишмасин бир-бир сир фош бўлди. Шундай қилиб, 1969 йилда туғилган Руслан Дадашев ва 1970 йилда туғилган Алишер Султоновлар суднинг қора курсисига ўтиришди.

Жабрланувчи Л. Неустроеванинг судда айтган қуйидаги сўзлари бизни ўйлантириб қўйди.

— Вой, тавба, ёнгинамиздаги бекат тўла одам. Қанча бақириб чақирганим билан жиноятчилар кўздан яшириниб улгурмагунча ҳеч ким яқинимга йўламади. Кейин ёши ўтган бир-икки хотинлар олдимга келишди. Кишилар, йигитлар эса мутлақо бепарво, кўриб туриб кўрмаганга олишади.

Жабрдийданинг юракдан айтган сўзларини тинглай туриб бенхтиёр бир воқеани эслаб қолдик.

Бундан 3—4 йил муқаддам «Юнусобод» универсамининг ёнгинасида балиқ маҳсулотлари билан савдо қилувчи магазин ва кафе очилганда ерлик аҳолининг боши кўкка етган эди. Чиндан ҳам тирик балиқдек хушхўр маҳсулотларни шундоққина қўл узатса етгудек жойдан сотиб олиш имкони туғилса қувонмай бўладими? Афсуски, бу қувонч узоққа бормади. Кўп ўтмай, магазин ва кафе пиво-барга айлантирилди-ю унинг атрофини ичкиликбозлар ўради-қўйди.

Яқинда куппа-кундуз куни бар олдида содир бўлган воқеа унинг ичкиликчилари эсидан сира чиқмаса керак.

Бар эшиги тагида уч-тўрт ўспирин ўралашиб юрарди. Улардан бири шу атрофдан ўтиб бораётган болани аёлга сўз қотди. Орқада сумка кўтариб келаётган эр ғижиниб қўйди-ю, индамади. Куракда турмайдиган сўзлар қайта-қайта такрорланавергач, йигит тўхтаб ёшларни тартибга чақирди. Худди шуни кутиб тургандек безорилар, унга ташланишди. Бегуноҳ кишини чор тарафдан тепкилаб кетишди. Бечора хотин «ёрдам» деб бақирар, бироқ йиғилганлар унинг додига мутлақо қулоқ солишмасди. Воқеани гўё томошабин сингари кузатиб туришарди.

Кўпдан бери шу ерда изғиб юрган милиция капитани эса пана жойга ўтиб олиб бардан кўпроқ пиво олиб чиққанларни сўраб-суриштириш билан овора. «Ёлғиз отнинг донғи чиқмас» деганларидек аёлнинг эри ҳар қанча чапдастлик қилмасин тўрт кишига бас келолмай ҳолдан тойиб йиқилди. Шер бўлиб кетган ҳамтовоқлар уни тепкилай-тепкилай жуфтакни ростлаб қолишди. Тўпланганлар энди тилга кирганди.

— Золимлар.

— Бировни ўлдириб қўйишдан ҳам тоймайди бўлар.

— Қани энди ушлаб олиб, бир адабини бериб қўйсанг.

— Шу ҳам гап бўлдию укалар, — дея бир аёл улардан ўпкалади. — Кўра била туриб қўл қовуштириб ўтирдиларингу энди ботирлик қиласизлар-а, «қуён юраклар».

Аёлнинг бу гапидан мулзам бўлган милиционер ҳам, атрофни ўраб турган ёш-яланглар ҳам чекка-чеккага писиб қолишди.

Ҳакимахон эрта тонгда чўчиб уйғонди. Сакраб ўрнидан турди. Деразадан йўлакка кўзи тушдию, юраги шув этиб кетди. Бенхтиёр эрига қаради. У бепарво хуррак тортарди.

— Ҳой, туринг, деяпман! Машина йўқ!!.

Ҳусанжон ток ургандек сапчиб ўрнидан турди. Йўлакка бир қараб олиб хотинига ўшқирди.

— Ким олиб кетди?

— Вой, мен қаёқдан билай ким олиб кетганини. Югуринг, Милицияга хабар қилинг. Тўс-тўполон, беҳаловат кунлар бошланди. Сўра, суриштир, қидир.

Шундай кунларнинг бирида Ҳакимахонлар яшайдиган квартиранинг юқори қаватида турувчи қўшниси гап топиб тушди.

—Вой, ўлсинай, қаранг, ўша тунда машинангизни учта йигит аста-секин пастга итариб олиб кетаётганини тўртинчи қаватдаги Салима хола деразадан кўриб турган экан. Фавқулоддa унга ўғрилардан бирининг кўзи тушибди-ю, қўли билан «Агар ғиринг десанг, калланг кетади» деган ишора қилибди. Қўрқиб кетгандан индамабди Салима хола тушмагур.

Терговда Салима хола барча кўрган-билганларини оқизмай-томизмай айтиб берди.

— Хўп, ўзингиз қўрқсангиз, иккита ўғлингиз бор экан, уларга нега айтмадингиз?

— Бировнинг машинаси деб балога қолишни истамадим. Оиламизга бирор зиён-заҳмат етишини истамадим. Ҳамма гап шунда ўғлим...

«ҲАШАРЧИЛАР»

ҚОҚ ПЕШИН пайтида Юнусоблоддаги 9 қаватли уйлардан бирининг йўлаги олдига юк машинаси келиб тўхтади. Машинадан чаққон тушган тўрли ёшлардаги уч киши йўлак олдида суҳбатлашиб турган хотинлар билан саломлашиб, зиналардан юқори кўтарилишди. Учинчи қаватда тўхтаб бир зум пастга қулоқ тутишди-да, ҳеч қандай хавф-хатар йўқлигини сезгач, чап қанотдаги эшикни очиб ичкари киришди. Сўнг хонадондаги қимматбаҳо буюмларни шоша-пиша пастга туширишди машинага орта бошлашди.

Уларнинг ҳаракатидан ҳайрон бўлган хотинлар елка сиқиб номаълум кишиларга сўз қотишди.

— Нима гап ўзи, тинчликми?

— Тинчлик, опажонлар, тинчлик. Собиржон акамизга Чилонзордан қулинг ўғрилсин янги беш хонали квартира беришди. Шунга у кишини кўчираяпмиз.

— Вой, шунақа демайсизларми, биз бўлсак, милицияга хабар қилишимизга сал қолибди.

Кўнгли жойига тушган қўшнилар бирдан Собиржоннинг хотинини гапириб кетишди.

— Вой, писмиқ ўлгур-ей, янги уй олибди ҳамки, бир оғиз индамайди-я!

— Ичидан пишганда!

— Шунинг учун бизга қони қўшилмай юрган эканда!

Шу орада юк ташиб терлаб-пишган йигитлар хайр-хўшлаб машинани юргизишди. Кимдир уйга югургилаб кириб чойнак кўтариб чиқдида уларга совуқ чой тутди.

— Қорнийлар ҳам очиб кетди. Шунақа экан хотини ўлгур келиб бир косагина овқат қилиб турмайдими?!.

— Энди хизматчилик-да опа.

Машина кўздан ғойиб бўлгунча индамай турган қўшнилардан бири:

— Вой, ўлмасам, наҳот кўчадиган одам бегона кишиларни уйга жўнатса, — деб қолди.

— Ҳа-я, — дея унинг фикрини қувватлашди бошқалари.

Ҳамма бирдан учинчи қаватга югургилади. Хоналар ағдар-тўнтарлигини кўриб тил тишлаб қолишди.

— Вой ўғри... Ўғрилар экан яшшамагурлар. Тезроқ милицияга хабар қилинглар.

Лекин вақт ўтган эди.

Шу ўринда «сал эътиборлироқ бўлсак юқоридаги жиноятлар содир бўлмаслиги мумкин эди-ку», деган савол туғилиши табиий. Чунки, бу воқеа-ҳодисаларнинг бош сабабчиси ўзимиз. Кўпинча «сен менга тегма, мен сенга тегмайман», қабилида иш тутамиз. Шу билан ўзимиз жиноятга кенг йўл очиб берганимизни билмай қоламиз. Жиноятчилар эса шу нуқсонимиздан фойдаланишади. Кўз ўнгимизда хоҳлаган номақбулчиликларни қилаверишади. Афсуски, бугун қўшнимизнинг машинасини ўғирлаган, соддадил аёл ҳамёнини уриб кетган, беозор кишиларга жароҳат етказган аблаҳ ва безори эртага ўзимизга ҳам озор етказиши муқаррар эканлигини ҳозирча ҳаёлимизга келтирмаймиз.

Маҳмуд КОМИЛЖОНОВ,
«Тошкент оқшоми» мухбири.

Шанба оқшомида

Миллий анъаналаримиз

ХАЛҚИМИЗНИНГ чиройли анъаналаридан энг фазилатли ва файзлиларидан бири «Келин салом»дир. Келин бўлмиш томон янги оила қурилаётган хонадонга биринчи қадамни улуғ сўз —«Салом» билан бошлайди. Шунинг учун ҳам «Келин салом» маросими тантанавор, ёр-ёрлар билан, байт-термалар ҳамда айтишувлар билан мазмунли ўтказилади. Айниқса, тўйнинг иккинчи куни «Келин салом» тантаналари бўлиб ўтиб, унда маҳалла-қўй, яқин қариндошлар иштирок этишади. Ҳовлида ҳамма жамулжам, келин ҳарир келинлик либосида бошловчилар иштирокида уйдан чиқади. Бошловчи ва маҳалланинг чечанўланчи жувонлари атрофдагиларга мурожаат қилиб:

Келин муборак бўлсин,
Уйингиз нурга тўлсин.
Чақалоқнинг йиғиси,
Атроф, ҳар ённи кўмсин, дейди.

«Келин салом»ни оиланинг каттаси — қайнотасига бағишлаб салом билан давом эттиради:

Оёғни маҳкам тираган,
Мўйловини бураган,
Савлатлари дуркундай,
Юришлари бургутдай,
Қайнотасига салом.

Айтишув тамом бўлиши билан келин таъзим билан қайнотасига салом бажо этади. Шундан кейин ўланчи жувон қайнонасига мурожаат қилиб дейди:

Оппоққина билаги,
Эгалик бўлди элаги.
Сўзларидан бол томган,
Хурсандликдан лол қолган
Қайнонасига салом.

Кейин келиннинг бошқа янги қариндошлари тилга олиниб «салом» давом этади. Куёвнинг акасига:

Саман отин боғлаган,
Юлдузларни кўзлаган.
Ғирчиллайди этиги,
Ҳаммасидан тетиги,
Қайноғасига салом.

Куёвнинг синглисига:

Сочларин майин тараган,
Зулфларини бураган.
Мен ҳам келин бўлай деб,
Атрофга сирли қараган
Қайнсинглисига салом.

Шуниси қизиқки, ана шу бағишлов, ўша бағишланган кишининг руҳига характерига, ҳаттоки қадди-қоматининг тузилишига мос тушади. Мабодо бағишланадиган кишининг салбий ҳолатлари бўлса, ҳеч тап тортмай ҳазил-мутойиба асосида ҳажв-ҳазил қилинади. Азалдан кулгисевар халқимиз худди шу келин «салом»ларида ҳам ушбу усулдан фойдаланганлар. Мана, эшитинг, навбатдаги «Келин салом» куёвнинг аммасига:

Сиркаси сув кўтармас,
Бирор ишни битирмас.
Пешонаси тиришган,
Ҳамма билан уришган
Аммаларига салом.

«Келин салом» тантаналари куёвга бағишлов билан ниҳоясига етади:

Белида шоҳи белбоғ,
Муборак сизга «гулбоғ».
Келин ишқида ёнган,
Висолга етиб қонган,
Куёв болага салом.

Келин салом

Ҳа, азизлар, келиннинг янги хонадондаги биринчи қадами ана шундай завқ-шавққа тўлиб бошланади. Ана шу қадами қутлуғ бўлишини келиннинг ўзи ҳам жуда истайди, у зўр ҳаяжон, қалби эзгу орзу-умидларга тўлиб тошади. Эй, пок ниятли, нурли келажак иштиёқманди бўлган азиз инсон, сенинг ниятларинг ҳарир либосларинг каби жозибали, эҳтиросларинг қалбинг каби ҳароратли, истакларинг шарофатли, ҳаваслларинг беғубор, мусаффо деб юборади одам!

Эндиги бизнинг вазифамиз, эзгу ниятлар билан қадам қўйган навниҳолни авайлаб-асраб тарбиялашимиз, янги шароитга кўникма ҳосил қилиб катта ҳаётга етаклашимиз керак. Биз фарзандларимизнинг инжиқликларини кўтарамиз, қайсарликларини эркаликка жўямиз. Ҳарҳаша-ю тантиқликларига, ўжарлиги-ю шўхликларини ҳам гўё шундай бўлиши керакдай қабул қиламиз. Аммо, нима учун ана шу фарзандларимиз туфайли чинакам фарзандимизга айланган, покиза ниятли, нурли қадамларни ранжитамиз, жеркиб, қилдан қийиқ ахтарамиз.

Мен яқинда маҳалламизнинг пиру бадавлат нуроний онахонларидан Гулсун аянинг набира келин олганлиги билан табриклаб, аямизнинг суҳбатларини олдим. Мен у кишидан: «Ая, набира келин қандай бўлар экан?» — деб сўрадим. Набира келин қизларининг келини эди-да, аяжонимиз хурсанд бўлиб: «Данагидан мағизи ширин деганларидек, буларнинг ҳам ўрни жуда бошқача бўлар экан», дедилар. Ўғилларимдан набира келинларим жуда кўпу, аммо бу ёлғиз қизимнинг бош келини бўлганлиги сабаблими, ўзимни сал бошқачароқ сезиб, қизимга «у-бу» деб маслаҳат бергa озор бермагин. «Дил озордан — ҳамма безор» деган нақл бор».

Ҳа, аяжон, бу ўринда сиз минг бор ҳақсиз. Тўғри эмасми, азиз оқшомхон, юқоридаги ҳаёт сабоқлари ҳар қандай қайнонага ҳам турмуш сабоқларида катта ёрдам бериши муқаррар.

Мана, Холжон хола ҳам икки келин туширди. Катта ўғлининг хизмати бошқа шаҳарда бўлганлиги сабабли, тўйдан сўнг, «чилласи чиқмасиданоқ» ўша шаҳардаги хизматига янги келин билан жўнаб кетиб, бошланадиган мишмишлардан қутилди. Аммо иккинчи келин тушганда, қайнонанинг ўта инжиқлиги кўринди-қўйди. У келинининг ҳар бир қадамидан камчилик топар, келиннинг қилаётган ҳар қандай юмуши уни ҳеч ҳам қаноатлантирмасди. Унибуни қўйинг, у ҳаттоки келининнинг киядиган кийимларидан ҳам камчилик ва хатолар топиб, пиш-қиргандан пишқириб борарди. «Ҳой келин, фаросатингиз борми? Шундай қимматбаҳо шиппакни ҳам кийиб бўладими, уни фақат меҳмонлар келганида киясиз», деб бобиллаб берса, иккинчи марта эса келиннинг эгнидаги паралон халатни шартта ечиб, сандиққа солиб, қулфлаб қўйди. Келин бечора ҳаммасига ҳам чидади. У, ҳаётим шунақа бўлиб бориб аста-секин кўникарман, деб ўйлар эди. Аммо қайнонанинг қилдан қийиқ ахтариб, бўлар-бўлмас жанжалларни чиқараверариши авжига минди. У ҳаттоки: «Қаерда ўсгансан, сенга тарбия берган ота-онангга минг лаънат», деб аюханнос сола бошлади. Бундай бедодликка чидай олмаган келин, мулойимлик билан: «Ойижон, ота-онамга тил тегизманг», дейиши билан қайнона «шақиллаб қайнаб кетди»: «Вой, бунинг бетга чопарлигини қаранг, бу тарбиясизга бир нарса деб бўлмайди-я! Гап қайтаришини қаранг, тарбиясиз! Дод, безбет келиннинг дастидан, дод!», деб илон ваққандек чинқирарди.

Кечқурун куёв бола ишдан қайтганидан кейин, ҳақиқий жанг қизигандан қизиди. Ҳатто, она ўғлига: «Ё мени дегин ё хотинингни!», деб туриб ҳам олди. Келин учун қанчалик оғир бўлмасин, у ўз отаонасиникига кетиб қолди. Чунки, шўринг қурғур келиннинг бошқа иложи қолмаганди-да. Мана, азиз оқшомхон, хулоса чиқариш, ҳакамлик қилиш сизларнинг ҳукмингизга ҳавола.

Мусақул УСМОНОВ,
тарих фанлари номзоди, доцент.

Шингил лўқмалар

ҚАЙТИМИ ЙЎҚ

— Ҳай дадаси, маош олсангиз болаларга тенга-панга берарди-нгиз, энди бир тийин ҳам бермаяпсиз? — аччиқланди хотин.

— Э онаси, янги кассиримиз танга қайтариш у ёқда турсин, бир тийини кам бир сўмни ҳам қайтармайди! — жавоб қилди эр.

ШЎРВА

— Ўғлим, нега боғчада ҳеч овқат емайсан?

— Дадажон, ҳар куни ойим шўрва пиширсалар сиз ҳам ичмайсиз-ку?

ШАВЛА

— Нега шавлангизнинг таъми ғалатироқ? — деб сўради бош ошпаздан ўқитувчи.

— Нега ғалатироқ бўлар экан?... Кеча роса мақтаб еган шавлангизнинг қолганини ситиб бердим-ку? — жавоб қилди ошпаз.

КУЮНИШ

— Эшитдингизми қўшни, тиш доктори Давлатхўжанинг мисси чиқибди-я?

— Вой, ўлмасам? Менинг ҳам тишларим мис бўлса-я, қўшнижон? — куюниб деди ён қўшни.

ЗАРДА

— Сиз ҳам умрингизда бирон марта гул совға қилармиксиз? — эркаланди хотин.

— Сен ўзинг, тўйимизнинг эртасигаёқ, бугундан гулнинг ўрнига пулни олиб келинг, деган эдинг-ку! — деди зарда билан эр.

Мавлуда ҚОДИРОВА,
ўқитувчи.

Мамлакатлар, одамлар, одатлар

КЎП ТОННАЛИ ШИРИНЛИК

Мичиган штатининг Траверз шаҳрида вазни ўн тўрт тонна келадиган, диаметри қарийб олти метрга тенг торт тайёрланди. Ана шу ширинликни тайёрлаш учун 8575 килограмм гилос, уч тоннадан зиёд шакар, 930 килограмм ун, 35 килограмм туз, 388 килограмм хамиртуруш ва 130 литр сув сарфланибди.

БАЛИҚЧИ ҚУШ ЙИРТҚИЧ ДЕБ ЭЪЛОН ҚИЛИНСИН!

Хорватиянинг Ровинь шаҳри овчилари республика овчилар уюшмаси правлениесига балиқчи қушни йиртқич деб эълон қилишни ва уни овлашга рухсат беришни сўраб мурожаат қилдилар. Гап шундаки, теварак-атрофда балиқ кам бўлганлиги сабабли балиқчи қушлар кўпинча босқинчилик билан шуғулланишар, қуён болаларига ҳужум қилиб, каклик ва қирғовулларнинг тухумларига қирон келтираётган экан.

ОБЪЕКТИВДА — ИНДОНЕЗИЯ

Боробудур ибодатхонаси — Индонезия ўрта аср меъморчилигининг ноёб ёдгорлигидир. Мазкур ибодатхона Ява оролида жойлашган бўлиб, ўн қаватли пирамида шаклида қурилган. Шу ерда Будданинг 504 ҳайкалини ва Будда ҳаётидан олинган мавзулардаги сон-саноқсиз қаварiқ тасвирларни томоша қилиш мумкин.

Боробудур ибодатхонаси индонезияликларнинг миллий фахри ҳисобланади ва Парфенон билан тенг даражада қадрланади.

СУРАТДА: будда динидагиларнинг Боробудур ибодатхонаси. Якшанба кунлари минглаб индонезияликлар ва кўпсонли саёҳатчилар шу ерга томон йўл олишади. Афсоналарга қараганда, тош соябон остидаги Будда ҳайкалига қўли теккан киши бахтли бўлади.

ҲАШАРОТЛАР КОНСТРУКТОРИ

Америкалик мусаввир Кен Жексоннинг қизиқиши бошқа ҳеч кимникига ўхшамайди. Мана 20 йилдирки, у паррандалар ва ҳашаротларнинг учадиган моделини конструкция қилиш билан шуғулланади. Ҳозир унинг тўпламида бамбук, ёғоч, енгил металлар ва симлардан ясалган 128 та модель бор. Жексон моделларининг ҳаммаси митти моторчалар билан таъминланган. Масалан, энг митти қушча моторининг вазни атиги ярим грамм келади, шунга қарамай у ҳавода қарийб йигирма секунд парвоз қила олади.

ТЕЛЕВИЗОР ЎЗИ НИМА!

Ҳиндистонда маҳаллий телевидениенинг кўрсатувлари завқ-шавқ билан томоша қилиниши бу ерда ҳаммага аён. Мамлакатда телетомошабинларнинг ҳақиқий сони қанча? Бу яқинда Уттар-Прадеш, Бихар, Ражастон ва қатор бошқа штатларнинг материаллари асосида ўтказилган тадқиқотлардан кейингина маълум бўлди. Маълум бўлишига қараганда, Ҳиндистон катта ёшдаги аҳолисининг қарийб 57 фоизи — тахминан 400 миллион киши ҳаётида ҳали бирор марта ҳам телевизор кўрмаган экан. Тўғри, давлатманд шаҳарликлар ўртасида телевизор кўрмаганлар атиги 18 фоизни ташкил этади, аксарият ҳиндистонликлар яшайдиган қишлоқ районларида эса бу кўрсаткич 68 фоизни ташкил этади. Шунингдек, мамлакат катта ёшдаги аҳолисининг атиги 22,7 фоизи телевидение программаларини мунтазам — ҳафтада камида тўрт марта кўриши маълум бўлди. Яна бир диққатга сазовор рақам: Ҳиндистон телевидениеси программаларини онда-сонда томоша қиладиганлар ўртасида саводсизлар атиги 9,3 фоизни ташкил этади, телетомошабинларнинг 81,9 фоизи эса олий маълумотлидир.

ОДАТДАН ТАШҚАРИ ВЕЛОСИПЕД

Ушбу одатдан ташқари велосипед нималар билан жиҳозланганлигини санаб чиқишдан кўра, унда нималар йўқлигини санаб чиқиш осонроқ бўлса керак... Шундай бўлса ҳам унинг жиҳозларини санаб ўтайлик: унда қуёш батареяси қуввати билан ишловчи прицеп ва двигателдан ташқари бешта ихчам компьютер, йўлдош орқали алоқа боғлаш прибори, иккита радиоприёмник, телевизор, телефон, микрофон, шунингдек холодильник, кутубхона, хавфсизликни таъминлаш системаси бор.

Эҳтимол кўпчиликка буларнинг ҳаммаси ортиқча ва керексиз юкдек туюлса керак. Аммо ёзувчи Стив Робертс ва унинг йўлдоши Мэгги Виктор (айтмоқчи, Мэггининг ҳам худди шундай шахсий велосипеди бор) бундай деб ҳисоблашмайди. Улар техника билан ўта мукаммал таъминланган ана шу ҳаракат воситасида 10.000 километрдан зиёд йўл босишган.

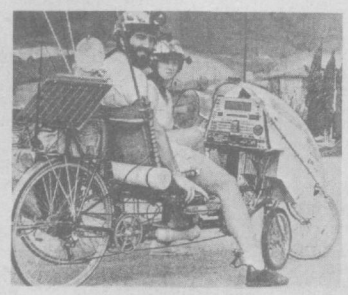

ТАСС сурати.

РЕМБРАНДНИНГ НОМАЪЛУМ АСАРИ

Нью-Йоркдаги ким ошди савдосида кутилмаганда бундан ўн йил муқаддам Амстердам музейидан ўғирланган Рембраннинг асари юзага чиқиб қолди. У каталогда «XVIII асрда яшаган номаълум рассомнинг асари» деб қайд этилганди, деб хабар беради ЮПИ агентлиги. Экспертларнинг аниқлашига қараганда, расмнинг бир томонида рассомнинг хотини Саскиянинг портрети, иккинчи томонида Рембраннинг ўғли Титус тасвирланган экан. Расм ўғирланган ерига — Амстердамдаги Рембранд уй-музейига қайтариш учун АҚШ божхона органларига топширилди.

«ИБЛИС ҲОВЛИСИ»

«Теуфельхоф» («Иблис ҳовлиси») — яқинда Швейцариянинг Базель шаҳри районларидан бирида очилган янги меҳмонхона ана шундай номланади. Меҳмонхонанинг чиндан ҳам исми жисмига монанд: унинг барча хоналари франциялик, ғарбий германиялик ва швейцариялик рассомлар, дизайнерлар ва турлитуман афсунгарларнинг «ижодий уюшмаси» томонидан безатилган ва жиҳозланган. Меҳмонхона ёдномасида «Асаби бўш ва ирим-чиримларга ишонадиганларга бу ерда тўхташни маслаҳат бермаймиз», деган жумла ҳам бор. Ўзига хос жиҳозлардан ташқари меҳмонларни ҳар қадамда — йўлакда, ваннада, балконда ва каравот остида иблис найрангларини кутади.

СУРАТДА: «Иблис ҳовлиси» меҳмонхонасида.

Кейстон—ТАСС сурати.

ДУРДОНАЛАР ИЖАРАГА БЕРИЛАДИ

Уйга таклиф қилинган меҳмонларга жаҳонга машҳур мусаввирларнинг асарларидан иборат тўпламни кўз-кўз қилишнинг кўпчиликка хуш ёқадиган томони бор. Уларни сотиб олиш учун пул йўқ дейсизми? Ҳеч ташвишланманг. Миландаги «Лезарте» фирмаси икки юзга яқин асарларни ижарага беради. Ижара ҳақи асарнинг баҳосига ва ижара муддатига боғлиқ. Масалан, 20 миллион лира баҳоланган картина ҳар ойда 565 минг лира (беш юз долларга яқин) тўлаб туришга қодир бўлган кишининг уйини қирқ кун давомида «безаб туриши» мумкин.

* * *

ШВЕЙЦАРИЯ. Мартини шаҳрининг бевосита кўчалари ва боғларида англиялик ҳайкалтарош ва рассом Генри Мур асарларининг кўргазмаси намойиш этиляпти. Швейцарияликлар инглиз мусаввирининг 117 ҳайкали ва 76 картинаси билан танишишлари мумкин.

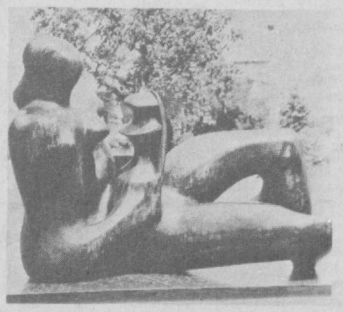

СУРАТДА: Г. Мурнинг Мартиндаги «Жинадда» боғида намойиш этилаётган сўнггги асарларидан бири.

Кейстон—ТАСС сурати.

ИБРАТЛИ ТАДБИР

⊙ Кадрлар ўчоқларидан бири ҳисобланган 21-ҳунар-техника билим юртининг ўқув моддий базаси тобора мустаҳкамланиб бормоқда. Ўқитиш ишлари, практик машғулотлар замонавий ва такомиллашган техника воситалари ёрдамида олиб борилмоқда.

Билим юрти ёшларда компьютер саводхонлигини ошириш борасида ҳам дастлабки бой тажрибаларни қўлга киритди. Мавжуд техникавий комплектлар «Ямаха» типидаги «ақл»ли машиналарни бошқариш программасини такомиллаштириш имконини берди. Шунингдек, бу ерда ўқув-ҳисоблаш техникаси кабинетлари ҳам ишлаб турибди.

Электрон ҳисоблаш машиналари билан «тиллашиш»да «Правец» шахсий компьютерлар, замонавий электрон-техника асбоблари ҳам қўл келмоқда.

Ана шу бой ўқув база туфайли билим юрти кўплаб малакали мутахассис кадрлар тайёрлаб чиқаришга эришмоқда.

Бу намунали билим даргоҳи яқинда яхши ташаббус билан чиқди. У ўз фаолиятини хўжалик юритишнинг янги кўриниши — ўз-ўзини маблағ билан таъминлаш усулида иш юритишга ўтишни мақсад қилиб қўйди. Бу ибратли ҳаракат Ўзбекистон ССР Халқ таълими министрлиги томонидан қизғин маъқулланди.

Янги ўқув йилидан янгича ишлашга ўтиш учун билим юртида яна қатор муҳим амалий тадбирлар кўрилмоқда. Ўқув даргоҳи биринчи сентябрдан ўз фаолиятини хўжалик ҳисобида олиб боришга киришади.

Саодат ОДИЛОВА.

Шанба оқшомида

Ҳикматнома

Яхши феъл, яхши ном

⊙ **Инсон дилини авайланг, ширин сўз бўлинг, нодон ва ахмоқ одамлардан, дилозорлардан йироқ юринг.**

Аҳмоқу нодонлар ичида бўлсанг,
Емон феъли сенга юқади, билсанг.

ШОҲИДИЙ.

Пахтага қойилки, ўтга чанг солмас,
Чунки у ўт ила тенг кела олмас.

Абдураҳмон ЖОМИЙ.

Хатарли ит тишлаб олса кишини,
Малҳами топилса, ташла қўрқишни.
Одам тили яра қилганда ҳар чоқ,
Мингта малҳаминг ҳам тузатмас бироқ.

Низомий ГАНЖАВИЙ.

⊙ **Кимки бўлса кам озор, озордир ундан безор. Кам озор кам озор кўради.**

Қандай яхши айтмиш бир доно ҳаким,
Тишламасанг сени тишламас ҳеч ким.
Оғритмоқдан бўлгин доимо безор,
Кам озорлар топар доим кам озор.
Кам қилмасанг элни ҳеч кам бўлмайсан,
Ўлдирмасанг агар ўзинг ўлмайсан.

Низомий ГАНЖАВИЙ.

Агар дилни доим тута олсанг шод,
Шодликдан ўзгасин асло қилма ёд.

* * *

Қуч-қувват эгаси дили шод одам,
Баҳорининг гули очилар ҳар дам.

Абулқосим ФИРДАВСИЙ.

⊙

⊙ **Хушханда одам ҳаммани ўзига ром қилади. Ғамли одамдан ғам, шод одамдан шодлик юқади. Кулги кишига завқ, енгиллик ва тетиклик нисор қилади.**

Эй, сенга юз хўбу, лаб хўбу, лабингдин кулгу хўб,
Ҳар неким воқеъ бўлур сендин кўзумга асру хўб.

Алишер НАВОИЙ.

Ғамгин киши учун бир кулиб боқмоқ,
Шакар едиргандан кўра афзалроқ.

* * *

Шакардан оғизу, тил ором топар,
Шакарли хандадан дил ором топар.

Жалолиддин РУМИЙ.

Тўрт нарса одамни ғамдан қутқарар,
Яхши феъл, яхши ном, соғ тан, ақл ҳам.
Ҳар кимга бу тўртдан насиба етса,
Ярашар шод яшаб, чекмаса ҳеч ғам.

Абу Абдулло РУДАКИЙ.

Абу Райҳон Беруний номидаги Шарқшунослик институтининг катта илмий ходими Маҳмуд ҲАСАНОВ тайёрлаган.

Пойтахтнинг Пушкин кўчасидаги республика Архитекторлар уюшмасининг биноси да «Гўзаллар суратн—89» Бутуниттифоқ кўргазмаси очилди. Конкурснинг 1-турига 40 шаҳардан 100 минг сурат тақдим этилган эди. Шундан 30 сурат устаснинг 124 та модели ажратиб олинди. 2-турда эса 500 суратдан 30 таси энг яхши деб топилади. 3-тур сентябрь ойида якунланиб, ғолибга «Самара» автомобили тақдим этилади.

Ҳозир кўргазмага келаётганлар гўзаллик тимсоли бўлган аёлларимизнинг турли кўринишдаги суратларини томоша қилишаяпти. «Фоторекламцентр» реклама агентлиги, ТАСС фотохроникаси, «Московская правда», «Вечерняя Москва» газеталари ва бошқа қатор ташкилотлар томонидан ташкил этилган бу кўргазмада шунингдек ёдгорликлар савдоси уюштирилиб, видеолавҳалар кўрсатилмоқда.

Кўргазма 20 кун давом этади. Унга ҳар куни ўртача 1000 нафардан ортиқ шаҳарликлар ташриф буюришаяпти.

СУРАТЛАРДА: кўргазма залларида.

А. Илёсов суратлари.

Кулинг дўстлар, умрингиз узоқ бўлади!

Юсуфжонқизиқ ШАКАРЖОНОВ.

Умм Гулсум ҳазил-мутойибалари

УММ ГУЛСУМ дипломатия ходимлари томонидан ташкил қилинган кечага таклиф этилди. Шу вақт унинг нигоҳи сиёсий арбобларга хос либос кийган ва бир ёнига узун қилич осиб олган пакана бўйли бир кишига тушди. У ёнида ўтирганнинг қулоғига шивирлаб, сўради:

— Кечирасиз, билмайсизми, анави кишини қайси гуноҳлари учун қиличга осиб қўйишибди?

* * *

Кунларнинг бирида Умм Гулсум адлия ходимлари учун концерт кечаси уюштирди. Рақс наволари янграй бошлаганида, ёнида ўтирган қозилардан бири бошини у томон сал эгиб сўради:

— Хоним, камина билан рақсга тушмайдиларми?

Умм Гулсум дарҳол жавоб қилди:

— Йўқ, бугун «кўрилаётган иш»га мен раислик қиляпман!

* * *

Умм Гулсумнинг ёнида ўтирган амалдорлардан бири ўз шахсий машинаси ҳақида гапира кетди:

— Агар сизларга айтсам, ҳозир миниб юрган машина менга отамдан мерос қолган. Ўзиям сирасини айтсам, машинамисан машина-да, бир кўрган одам яна бир кўрай дейди... Ҳа, айтгандай, бу машина отамга уларнинг оталаридан, яъни бувамлардан мерос қолган. Марҳум бувам бу машинани харид қилганларидан сўнг бир ой ўтар-ўтмас оламдан кўз юмганлар...

Шу вақт Умм Гулсум деди:

— Ие, ахир машинангиз фоний дунёнинг худди ўзгинасику!

— Кечирасиз хоним, гапингизга тушунмадим?

— Ахир бу машинани минган киши дарҳол бу ўткинчи дунёни тарк этаркан-да — изоҳ берди Умм Гулсум.

* * *

Умм Гулсум дугоналаридан бирининг уйига кўргани борибди. Қарасаки, дугонаси ғамгин ва маъюс. Сабабини сўраган эди, дугонаси деди:

— Энг яқин дугонамнинг турмуш ўртоғи унга: «Кетавер, сен талоқсан!» — дебди.

Умм Гулсум шу заҳотиёқ жавоб қилди:

— Унга бориб айт, асло кетмасин, шунда талоқ ҳам инобатга ўтмайди!

* * *

Умм Гулсум ташкил этган тантанали концерт кечасига бир гуруҳ тижорат аҳли ташриф буюришди. Улар ичида пайпоқ ишлаб чиқариш корхонасининг эгаси ҳам бўлиб, уни таништира бошлашганида, Умм Гулсум дарҳол жавоб қилди:

— Ҳожати йўқ, мен уни жуда яхши танийман. Ахир у оёққа кийиладиганларданку!

* * *

Умм Гулсумнинг уйига бир мухбир борган экан, у ўзини тутолмай хандон отиб кулаётганмиш. Мухбир кулгининг сабабини сўраган экан, хонанда шоир Аҳмад Ромийнинг унга гапириб берган бир латифаси эсига тушганини айтибди ва уни келган меҳмонга, ўзига хос ажойиб бир усулда сўзлаб берибди:

— Кунлардан бирида бир гадой айланиб юриб бекатга келиб қолибди ва шу ерга келиб тўхтаган автобус кондукторидан парвардигор йўлига марҳаматини аямаслигини илтижо қилиб, садақа сўрабди. Гадойнинг аҳволига кондукторнинг раҳми келибди ва унга қараб дебди:

— Бўпти, амаки, ўтиринг, фақат иккита бекатгача!

* * *

Сув устидаги солда катта концерт программаси ташкил этилиб, унда бир гуруҳ таниқли санъаткорлар, жумладан Умм Гулсум ва Муҳаммад ал-Қасабжийлар иштирок этишди. Концерт чоғида Умм Гулсум ёнидаги дўстларига деди:

— Бир нарса кўнглимни ғаш қиляпти: яхшиси шу солни арқон билан боғлаб қўйишса бўларди. Ҳали қирғоққа етамизми-йўқми худо билади!

Унинг ёнида турган ал-Қасабжий қандайдир бир кўтаринки руҳ билан жавоб берди:

— Хоним, бундай арзимас ишлардан ҳеч азият чекмасинлар. Агар шундай зарурат туғилиб қолса, сизни қирғоққа бошимда олиб чиқиб қўяман!

Умм Гулсум унинг ялтироқ бошига нигоҳини ташларкан, маъюс ҳолда деди:

— Жанобларига ишонаман, бироқ сувга сирғаниб тушиб кетишимга ҳеч шубҳам йўқ!

Араб тилидан Аъзам МАЪМУРОВ таржимаси.

Навбатда йўқ навбатчилар

Ҳангома

ЭРТАЛАБ сут олишга чиқсам, уч-тўрт киши навбатда турибди. «Охири сизми?» деган эдим, навбатда турган аёл мингирлаб «қўшниларим ҳам бор», деб қўйди. Ҳаш-паш дегунча сирланган челак, уч-беш литрли бидончалар кўтарган ўн беш-йигирма чоғли аёл ҳаллослаб келишиб орага суқилишди-ю, мен магазин эшигидан чиқиб кетдим.

— Опалар, бор-йўғи бир литр сут керак, эҳтимол мени навбатсиз ўтказиб юборарсизлар, — илтимос қилдим.

— Эркак киши уялмайсизми шунақа дегани... Бир литрми-ўн литрми, бунинг фарқи йўқ, навбатингиз келганда оласиз. Бизга эса, мана қўшнимиз навбат олган, — дашном беришди аёллар.

Эркак бўлганим учун тилимни тишлаб турдим, лекин навбат етмай қайтдим.

...Тушдан кейин ишхонамизга маош келтиришди. Овқатни чала-чулпа еб, кассага югурдим.

— Кечирасиз, мендан кейин навбат олишган, — деди охирида турган, сочларини лайлак уяга ўхшатиб турмаклаган аёл. У ишлайдиган факультетнинг профессор-ўқитувчиларидан тортиб оддий фаррошларигача, қарийб уч юз киши мендан олдин маош олиб кетишди. Навбатим етганда касса эшиги «тақ» этиб ёпилди.

— Пул тугади, — эшитилди ичкаридан кассир қизнинг чийилдоқ овози, — қолганлар байрамдан кейин олишади.

...Москвага бир ҳафталик ижодий сафарга борадиган бўлиб қолдим. Ишларимни тугатиб, уйга қайтадиган куни эрталаб у-бу нарса харид қилиш учун ЦУМга кирдим. Қизчаларнинг бежирим тикилган пальточалари сотилаётган эди.

— Ортимдан юртдошларимиз навбат олишганди-я, — деди қундуз ёқали пальто, сур телпак кийган йигит. Не кўз билан кўрайки, Москвага қадам ранжида қилган юртдошларимиздан юздан ортиқ киши ўша йигитдан кейин навбат олишган экан, қизимга пальто насиб қилмади. «Етганда — йиқилди» дегандек, навбатим яқинлашганда пальто тамом бўлди. Самолётга билет олдиму, Тошкентга жўнавордим.

...Энди бир гап. Сиз ҳеч тушингизда туш кўрганмисиз? Кўрмаган бўлсангиз, унинг қанақа бўлишини мендан сўранг. Бир куни тушимда министрликнинг махсус қарори билан мени ишлаш учун ойга жўнатишибди. Хотин, бола-чақалар Бойқўғирда қўл силкитиб кузатиб қўйишибди. Ойда шароит оғир, кечаси 190 даража совуқ, кундузлари 120 даража иссиқ, аммо-лекин пулни ҳам жарақлатиб беришаркан. Эртага маош берамиз деган куни тун бўйи алаҳсираб, ғалати тушлар кўриб чиқибман. Кўраётган тушимда ҳам навбатда турган эмишман. Мендан олдин турган киши: «Гап-сўз бўлиб юрмаслиги учун эслатиб қўяй, мендан кейин навбат олишганди», — деб ўнг томонга имо қилиб қўйибди. Бундай қарасам, яшил планетамизнинг 3 миллиард кишилик аҳолиси узун-қисқа бўлиб маош олишга келишаётганмиш...

Йўлдош ПАРДАЕВ, Тошкент Давлат дорилфунунининг ўқитувчиси.

Биргаликда «Зангори экран» олдида

«Қайсиси манзур, нима ёқмайди?»

⊙ **Ойнан жаҳон — ошнан жаҳон. Ишдан сўнг кечқурун оила аъзолари жам бўлиб телевизор томоша қилишга не етсин! Шанба ва якшанба кунлари эса дам олувчиларнинг аксарияти «Зангори экран» қаршисидан жой олишади. У ёшга ҳам, кексага ҳам бирдек — ардоқли.**

Редакциямиз ҳурматли газетхонлардан Ўзбекистон телевиденеси кўрсатувлари ҳақида кўплаб хатлар оляпти. Уларда томошабинлар ўзларига ёққан кўрсатувларни алоҳида таъкидлаб, таклифларини айтишмоқда.

— Ўтган якшанба куни кечқурун берилган «Оталар сўзи — ақлнинг кўзи» кўрсатуви жуда ёқди, — деди редакциямизга қўнғироқ қилган нуроталик ўқитувчи Қ. Боймурзаев.—Айниқса артист Толиб Ҳожиев яратган образ менда чуқур таассурот қолдирди. Шундай киши юрагига етиб борадиган, тарбиявий аҳамиятга эга бўлган томошаларни кўпайтириш зарур.

Ҳа, «Оталар сўзи — ақлнинг кўзи» кўрсатувининг бу сони кўпчиликка ёқди. Илгари айрим милиция ходимларининг нопоклигини билсак-да билмаганга, хурмача «қилиқ»ларини кўриб кўрмаганга олардик. Энди эса у даврлар ўтиб кетди.

Ошкоралик ва демократия экранда ҳам ўз аксини топмоқда. Жамиятимиздаги нохуш иллатлар аёвсиз фош этилаётир.

— «Биргаликда «Зангори экран» олдида» рубрикаси остида берилаётган материалларни қизиқиб ўқийман, — деб ёзади Сирдарё область, Зомин район, Бешкуби қишлоғидан М. Тошбоев. — Мен ҳар гал «Футбол чорраҳаларида» кўрсатувини орзиқиб кутаман. У бир ойда бир марта берилади. Шу ҳар ҳафтада бериб борилса жуда хурсанд бўлардим».

«Биз кечки программаларни канда қилмай кўрамиз. Илтимосимиз, Ортиқ Отажонов, Нуриддин Ҳамроқулов, Юлдуз Усмонова ва Юлдуз Абдуллаева каби хушовоз хонандалар санъатидан баҳраманд бўлиб турсак. Д. Ҳайдарова, Тошкент».

«Илгари кексаларнинг насиҳатлари, истеъдодли ёзувчи Ўткир Ҳошимовнинг чиқишлари, телевизион миниатюралар театри тез-тез бериб турилди. Шулар тикланса. «Ассалому алайкум»да сўз усталари, қизиқчиларга кўпроқ вақт ажратилса соз бўларди. М. Расулов, Наманган область, Наманган район, Ғирвон қишлоғи».

«Ҳамшаҳарлар», «Тошкент ва тошкентликлар» кўрсатувлари манзур бўляпти. Шулар орқали пойтахтимиз ҳаётидан хабардор бўляпмиз. Лекин экранга жуда ҳам кеч чиқяпти. Ўрмонова Турсуной, Фарғона область, Ёзёвон район, «Ленинизм» колхози».

«Киши нима учун ҳафталик программага обуна бўлади? Албатта келгуси ҳафтада қайси кўрсатувларни томоша қилишини олдиндан билиш мақсадида. Афсуски, кўпинча тескариси бўлади. У орзиқиб кутаётган фильм ёки театр ўрнига дикторлар бошқасини эълон қилиб юборишади. Меҳнаткаш даладан ҳориб қайтганда бу «янгилик»ни эшитиб чарчоғи ёзиладими? Гоҳида эса йигирма иккию ўттизга белгиланган томоша соат 24 га яқин бошланади.

Шу ҳам инсофданми? Эртага ишга борадиган кишини толиқтиришнинг нима кераги бор. М. Абдурахмонов».

Ҳақли талаб. Ўйлаймизки бу талаблар албатта инобатга олинади.

Азиз оқшомхонлар! Сизга ўтган ҳафтада қайси кўрсатувлар ёқди ва қайси кўрсатувлар ёқмади! Келгусида программага яна қандай ўзгаришлар киритилишини истайсиз! Телевидение ходимлари истакларингизни ўрганишади ва бажо этишга ҳаракат қилишади. Фикр-мулоҳазаларингизни «Тошкент оқшоми» газетасига ёзиб юборинг ёки қўнғироқ қилинг. Телефонимиз номери: 32-58-85.

Мактуб ва қўнғироқларингизни кутамиз.

Равшан БОБОМУҲАМЕДОВ.

Рассом табассуми

— Вой-ву, тўлишиб кетибсан-а, дугонажон, қаерда ишлаяпсан!

— Ёг-мой комбинатида, ўртоқжон.

— Шунча ноёб китобларингиз бор экан, ўқийсизми!

— Э, вақт қаёқда, китоб ҳам уйга бир ҳуси деб териб қўйибман-да.

Ишчи: — Магазинчи 20 тийин пулингизни уриб қолди-ку...

Ошпаз: — Ғам еманг, отам, уни биз эртага юз фоиз ортиғи билан топамиз.

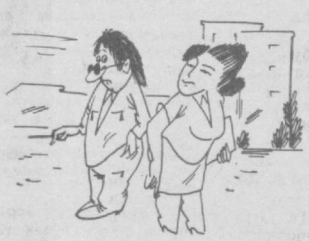

Ўқитувчи: —Ёшгина бола чекиб, нега соғлиғингни заҳарлаяпсан!...

Расмларни Е. Одилов ва Ш. Субҳоновлар чизишган.

Балиқчилар дейдилар-ки

⊙ — Балиқ овлайдиган тўрни қандай тўқиш мумкин-а? — сўради саёҳатчи бир денгизчидан.

— Бу жуда осон, — тушунтирди у, — аввал кўпгина тешикларни йиғасиз, сўнгра уларни бир-бирига боғлаб чиқасиз.

⊙ Бир шотландиялик балиқ овидан кела туриб, мақтанди:

— Ҳеч қачон қармоғимга бунчалар катта ўлжа илинмаган эди.

— Қанақа ўлжа бўлсин? — кулишди одамлар, ахир у эски бир ботинка-ку?!

— Шундайликка шундай-ку-я, — деди шотландиялик, — аммо у 46-размер ботинка-да.

⊙ Бир чувалчангни хотинини ўлим жазоси билан кўрқитишда айбладилар.

— Нега хотинингизни ўлдираман, деб кўрқитдингиз? — сўради чувалчангларнинг терговчиси.

— Бу бутунлай нотўғри, — деди у ўзини ҳимоя қилиб, — мен унга фақатгина «Агар яна жанжал бошласанг, балиқ овлашга борамиз деб айтдим», холос.

⊙ Йўловчи: бу ҳовузда балиқ тутиш мумкин эмас.

Балиқчи: ўзим ҳам ўйловдим-а, нега қармоққа сира балиқ илинмаяпти, деб.

Сирожиддин ОБИДОВ тайёрлаган.

Ҳажвий қатралар

Қиз қари бир кишига турмушга чиқди. Сабаб, деб сўрашди ундан.

— Характерим салбий. Йўқ дея олмадим, — деди у.

У эридан қайтиб келди. Сабаб, деб сўрашди ундан.

— Характеримиз тўғри келмади, — дея жавоб берди у.

У ҳамон ўзини бозорга солади. Характер бозори эса касод.

* * *

У уйига сиғмасди, кабинетига сиғмасди. Уйи ўн хоналик эди, торлик қилди. Кабинети қарийб юз кишилик эди, тор деди. Келиб-келиб энди бир кишилик камерага қандай сиғганлигига ҳайронмиз.

* * *

Тоғдан қулаган тош ҳамон чўққини орзу қилиб ётади.

Нима қилибди, бу ҳам бир армонда.

* * *

Ҳар ким ўзига ўзи баҳо беради. Яъни, қадр-қимматини ўзи баҳолайди: юриш-туриши, кийиниши, гапириши, иши, хулласки ўзининг ҳаёт мазмуни билан.

Абдулла УМРЗОҚОВ.

Вайсақининг жазоси

Қўшни идорада ишлар ҳали ҳам
Жағига тиргович қўйилган одам,
Исм-шарифлари Соҳиб Равноқий,
Танишлар аташар «Эзма Сайроқий».
Бундай лақабни у олмаган бежиз, —
Мажлис бўлиб қолса дарров сўрар сўз.
Қулоқни битириб, томоғин қириб,
Тўғрини, нотўғри вайсар кўпириб.
Ёнида кўйлакни кўп йиртган кекса
Этагидан тортиб, «Бас, бўлди», деса
«Гапни бўлманг!» дея жеркар, ҳовлиқар,
Тинмайин алжирар, авжига чиқар.
— Етар! — деб, одамлар чалишар қарсак,
Бемаъни гапнга гўёки тарсак.
Шунда ҳам қўймайди валақлашини...
Бир йигит даст келиб, ўтқазди уни.
Ўшқирди: — Тилингнинг йўқми бошвоғи,
Сўзингнинг борми ҳеч боши, оёғи?!
Бунча валдирайсан олиб вақтимиз,
«Еттн ўлчаб, бир гапир»деган халқимиз!—
Йиғиндан ҳайдалди Сайроқий охир.
Шунда ҳам тил тинмай, алжирар бир-бир:
Гапларим тугамай ҳайдашди мени,
Қолганин кимларга айтаман энди!

Олим ҚУЧҚОРБЕКОВ.

Кооператив эълонлар

⊙ **Яқинда ташкил этилган «Лаззат» кооператив-кафесига ғайратли, кунига кўпи билан бир марта овқатланадиган парҳездаги йигит-қизлар керак. Ишга кириши ни хоҳловчилар кооператив раиси И. Хасисбоев номига ариза билан медицина справкаси топширишлари лозим.**

⊙ **Шаҳардаги пассажирлар, айниқса, студентлар диққатига: шу ойдан бошлаб кооператив-контролёрлар иш бошлади. «Қуён» бўлиш ҳақида ўйламай, билет олинг. Чунки, кооперативимизга физкультура институтини битирган мутахассислар аъзо бўлиб кирганлар.**

⊙ **Шу йил август ойининг биринчи якшанбасида стадионда кооператорлар ўртасида енгил атлетика бўйича мусобақа ўтказилади. Мусобақага қисқа вақт ичида қорин кўйиб улгурган кооператив аъзолари таклиф этиладилар.**

Иззатулла НОРҚУВВАТОВ.

Шунақаси ҳам бўлади

ОРҚАГА ЧЕКИНИШ

Ҳинд ўрмонларида яшовчи чумолилар асални яхши кўришади. Асаларилар эса чумолиларнинг ҳужум қилишини олдиндан сезиб, уяларига келадиган йўлга ёпишқоқ мум суртишади.

Чумолилар бўлса ҳийла ишлатиб, ёпишқоқ мум устига барг ташлаб ўтишга ҳаракат қиладилар. Асаларилар бундан дарҳол хабар топиб, барг устига ҳам ёпишқоқ мум суртадилар. Чумолилар енгилиб, орқага чекинадилар.

ТАБИАТГА МОСЛАШИБ

Африканинг жануби-ғарбий қирғоғи бўйлаб чўзилиб кетган Намиб чўли «Қуш учса қаноти куйдирган» ерлардан ҳисобланади. Унинг табиати қанчалик бешафқат бўлмасин, аммо бу ерда ҳам ҳаёт ўз маромида кечади. Ўлкадаги тирик мавжудот ўзининг шароитга мослашиш қобилияти билан кишини ҳайратга солади. Кузатишлардан маълум бўлдики, ҳашаротлар ўзлари учун нам тўплаб берувчи махсус шохобчалар қуришар экан. бунинг учун улар кун қорайгунча яшириниб ётадиган қум уяларидан чиқиб, иккита ёнма-ён «ариқча» тортиб, охирида хандақчалар ҳам қазишаркан. «Ариқча»ларнинг йўналиши доимо шамол туман олиб келадиган томонга қаратилган бўлади. Тонготарда ҳашаротлар ана шу «ариқчалар»га йиғилган сувни ичиб, чанқовбосди қилишади.

Бошқа турдаги уддабурро ҳашаротлар янада осонроқ йўл тутишади. Шамол турган туманли тунда улар қорин ва оёқларини осмонга қаратиб ётишади. Намлик худди шудринг каби уларнинг танасидан оғзига оқиб тушади.

Акбар АЛИЕВ тўплаган.

Муҳаррир Э. М. ЭРНАЗАРОВ.

7 августдан — 13 августгача **Телепрограммалар**

Душанба, 7

● ЎзТВ

15.00 «Павел Луспекаев». Ҳужжатли фильм.
16.15 «Тўй айбланади». Бадиий фильм (А. Довженко номли киностудия).
17.30 «Нурафшон ёз қўшиқлари». Фильм-концерт.
18.00 Янгиликлар.
18.15 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Маҳорат сари» (рус.).
18.45 «Ҳамма учун уй». Мультфильм.
19.00 Футбол бўйича СССР чемпионати. «Пахтакор» — «Ростсельмаш» (Ростов-Дон). «Пахтакор» Марказий стадионидан репортаж.
20.50 «Ахборот» (рус.).
21.05 Дутор ва танбур тароналари.
21.30 Москва. «Время».
22.05 «Ахборот».
22.25 «Келинг, бир кулишайлик...». Ҳайрия кечаси. Юсуфжон қизиқ Шакаржонов таваллудининг 120 йиллигига.
23.40 Кўрсатувлар программаси.

●

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

19.25 «Министр бўлмоқчиман». Бадиий фильм («Мосфильм»).
20.50 «Тошкент» студияси кўрсатади. «Бизнинг манфаатларимизга мос». Тошкент область Бўстонлиқ районида атроф-муҳитни муҳофаза қилиш ҳақида.

ФРУНЗЕ КЎРСАТАДИ:

21.30 Москва. «Время».
22.05 «Устат менен жолугушуу». Талас районндаги «Орол» ўрта мактабининг ўқитувчиси, СССР Олий Советининг депутати Б. Исоқов билан учрашувлар.
23.05 «Чўл эскадрильяси». Бадиий фильм (рус.).

● МТ I

7.00 «120 минут».
9.05 Футбол шарҳи.
9.35 «Спрут». Олти серияли телевизион бадиий фильм. 1-серия (Италия).
10.35 БССР музикали фольклорининг концерти.
11.10 «Кўғирчоқ театри олами». 1-кўрсатув.

* * *

15.50 Урал автомотор заводи «Рус жилолари» халқ коллективининг концерти. Свердловскдан кўрсатилади.
16.25 «Қадрдон ўтмиш». Ҳужжатлий фильм («Мосфильм» — Япония). 1-серия.
20.40 «Шимол шамоллари юрти». «Терекда тўй». Телефильмлар.

ДУШАНБЕ КЎРСАТАДИ:

21.30 Москва. «Время».
22.05 «Куппа-кундуз куни». Бадиий фильм.

● МТ I

7.00 «120 минут».
9.05 «Ёзги боғда». Кишиневдан кўрсатилади.
9.40 «Спрут». Олти серияли телевизион бадиий фильм. 2-серия.
10.35 А. С. Пушкиннинг «Полтава» поэмасини РСФСРда хизмат кўрсатган артист С. Шакуров ўқийди.
11.50 «Кўғирчоқ театри олами». 2-кўрсатув.
12.40 «Бу бўлган... бўлганди...». Ҳужжатли фильмлар: «Сеҳрли чўян», «Мурэдбек, Жунусбекнинг ўғли», «Ўчоқ».
17.40 1989 йил қўшиқлари.
18.00 «Максипес Фик». Мультфильм (ЧССР). 1, 2, 3, 4-серия-лар.
18.30 Ямайка миллий рақс-театр труппасининг концерти.
19.00 Футбол шарҳи.
19.30 «Автопортрет». Биз ва экономика.
20.15 А. С. Пушкиннинг «Полтава» поэмасини РСФСРда хизмат кўрсатган артист С. Шакуров ўқийди.
21.30 «Время».
22.05 «Спрут». Олти серияли телевизион бадиий фильм. 1-серия (Италия).
23.05 «Дунё воқеалари».
23.20 «Ёшлар хабарномаси». ВЛКСМ Марказий Комитети пленумидан репортаж.
00.05 «Сизга қўшиқ куйлаб бераман». Авторлик қўшиқлари ёш ижрочилари Л. Захарченко ҳамда О. Митяев ҳақида.
00.50 Енгил атлетика. Англиядан кўрсатилади.

● МТ II

8.30 Эрталабки гимнастика.
8.45 Гжель санъати ҳақида илмий-оммабоп фильм.
9.35 В. Крайнев чалади. С. Прокофьев. Олтинчи соната.
10.10 Итальян тили.
10.40 Мультфильмлар: «Этик кийган мушук», «Сирли қутича».
11.10 «Шу куннинг хроникаси». Киножурнал.
11.30 «Бу дунёни ҳаяжонлантирмоқда».
11.45 «Тўрт танкчи ва ит». Кўп серияли телевизион бадиий фильм. 5-серия — «Малла, асал ва мукофотлар».
12.35 «Россия» республика рус халқ ансамблининг концерти.
13.00 «Аниқ қўниш». Телевизион ҳужжатли фильм премьераси (Новосибирск).
13.25 «Парафраза». П. Лассманн чалади (фортепьяно).
13.35 Болалар учун фильм. «Қоплондара бандилари» (Ереван бадиий ва хроникал фильмлар киностудияси).
14.35 «Жой ўзгартиш иштиёқи». Телевизион ҳужжатли фильм премьераси. Мактаб ўқувчиларининг ҳаётда ўз ўрнини топиши қанчалик мураккаб эканлиги ҳақида (Тбилиси).

* * *

16.50 Янгиликлар.
17.00 «Совет Иттифоқига хизмат қиламан!».
18.00 Украина ССР Давлат телерадиоси «Славутич» телеэкспедицияси» (Киев).
19.30 Енгил атлетика. Европа кубоги. Англиядан кўрсатилади.
20.30 Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар!
20.45 Енгил атлетика. Европа кубоги. Англиядан кўрсатилади.
21.30 «Время».
22.05 Ҳужжатли фильмлар экрани. «Рустам Ибрагимбеков. Маррами ёки бошланишими...». Телевизион ҳужжатли фильм премьераси (Боку).
23.00 «Тонгги почта». Музикали кўрсатув (такрор.).
23.30 Янгиликлар.
23.40 Футбол. Халқаро учрашув. «Спартак» (Москва) — Жанубий Корея терма командаси. 2-тайм.

Сешанба, 8

● ЎзТВ

15.00 «Оила сирлари». Бадиий фильм («Тожикфильм»).
16.30 «Инсон ва табиат». Кинопрограмма.
17.15 «Мактаб ислоҳоти — ҳаётга!». Болаларга ғамхўрлик — ҳар бир кишининг бурчи.
18.00 Янгиликлар.
18.15 Регби бўйича СССР кубоги. 1/4 ўйини. «Звезда» (Тошкент) — «Фили» (Москва). 7 августда ёзиб олинади.
18.55 «Дийдор». Байналмилалчи жангчиларнинг оналари билан учрашув.
19.15 «Тилга эътибор... Ўзбек тилини ўрганиш муаммолари.
20.00 «Ахборот» (рус.).
20.20 «Пахтачилик: тажриба ва муаммолар». Мавсумга ҳамма нарса тахт бўлсин!
20.50 «Кўҳна истироҳат боғининг навқиронлиги». Манзарали фильм.
21.00 «Ёшлигим тарк этма мени». Б. Холхўжаев ижросида лирик қўшиқлар.
21.30 Москва. «Время».
22.05 «Ахборот».
22.25 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Келинг, очиқчасига гаплашайлик».
23.55 Кўрсатувлар программаси.

●

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

19.35 «Медаллар машаққати». Бадиий фильм («Мосфильм» — Япония). 1-серия.
20.40 «Шимол шамоллари юрти». «Терекда тўй». Телефильмлар.

ДУШАНБЕ КЎРСАТАДИ:

21.30 Москва. «Время».
22.05 «Куппа-кундуз куни». Бадиий фильм.

● МТ I

7.00 «120 минут».
9.05 «Ёзги боғда». Кишиневдан кўрсатилади.
9.40 «Спрут». Олти серияли телевизион бадиий фильм. 2-серия.
10.35 А. С. Пушкиннинг «Полтава» поэмасини РСФСРда хизмат кўрсатган артист С. Шакуров ўқийди.
11.50 «Кўғирчоқ театри олами». 2-кўрсатув.
12.40 «Бу бўлган... бўлганди...».

* * *

16.05 А. Лядовнинг саккизта рус халқ қўшиғи. Горький шаҳридан кўрсатилади.
16.30 «Кўҳна суратнинг иккинчи умри». Ҳужжатли фильм.
17.00 Фильм-концерт.
17.20 «Максипес Фик». Мультфильм. 5, 6, 7-серия-лар.
17.40 Дунё болалари нималар ҳақида қуйлашади. «Дарвозаси тиллодан». Музикали эртак.
18.30 «Партком ва қайта қуриш».
19.15 «Дунё воқеалари».
19.30 С. Рахманинов. Л. Казарновская ижросида романслар.
19.55 «Казаклар қандай қилиб мушкетёрларга кўмаклашишди». Мультфильм.
20.15 Москва жаҳон музикали фестивали.
20.30 «Олам кинокамера кўзгусида».
21.30 «Время».
22.05 «Спрут». Олти серияли телевизион бадиий фильм. 2-серия.
23.00 «Дунё воқеалари».
23.15 «Эстонияда нималар содир бўлмоқда». 2-кўрсатув.

● МТ II

8.30 Эрталабки гимнастика.
8.45 «ЦНФ» студиясининг илмий-оммабоп фильмлари: «Увертюра», «Автопортрет».
9.15 «Асрлар қаъридан янграган куйлар». Олмаотадан кўрсатилади.
10.00 Француз тили. 1-йил шуғулланаётганлар учун.
10.30 «Илҳом». И. Суручану куйлайди (Кишинев).
11.00 Мультфильмлар.
11.30 Янгиликлар.
11.40 «Тўрт танкчи ва ит». Кўп серияли телевизион бадиий фильм. 6-серия — «Кўприк».
12.35 «Сабоқ». Ҳужжатли фильм премьераси (Украина хроникал-ҳужжатли фильмлар студияси).
12.45 Француз тили. 2-йил шуғулланаётганлар учун.
13.15 Кичик концерт.
13.30 «Петерс». Бадиий фильм, субтитр билан (Рига киностудияси).
15.10 Ритмик гимнастика.

* * *

17.30 Янгиликлар.
17.40 Иттифоқдош республикалар студияларининг фильмлари. «Менинг муҳаббатим — инқилоб» («Тожикфильм»).
19.00 В. Готовцева куйлайди.
19.20 Ритмик гимнастика.
19.50 Шеърият лаҳзалари.
19.55 «Оғриқ ёки ҳаётдан бир неча лаҳзалар» (Томск).
20.30 Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар!
20.50 «Бизнинг фондимиздан». СССР халқ артисти Ю. Гуляев концерти.
21.30 «Время».
22.05 Иттифоқдош республикалар студияларининг фильмлари. «Менинг муҳаббатим — инқилоб» («Тожикфильм»).
23.30 Янгиликлар.

Чоршанба, 9

● ЎзТВ

15.00 «Анъаналар, маросимлар, байрамлар». Кинопрограмма.
15.55 «Ранглар симфонияси». Телефильм.
16.35 «Малласоч малика». Бадиий фильм («Ленфильм»).
18.00 Янгиликлар.
18.15 «Чипнинг саргузаштлари». Мультфильм.
18.35 Мактаб ўқувчиларининг СССР халқ депутати, «Шўртангаз» Бош директори А. Омонов билан учрашуви.
19.15 Адабий театр. Э. Воҳидов. «Дониш қишлоқ латифалари».
19.55 Реклама.
20.00 «Ахборот» (рус.).
20.20 «Ҳаёт бахш этиб...». Самарқанд областида сув таъминоти муаммолари ҳақида (рус.).
20.50 «Дилдан мадҳинг куйлайин». Музикали программа.
21.30 Москва. «Время».
22.05 «Ахборот».
22.25 «Экран таништиради...». Кинокўрсатув.
23.25 Кўрсатувлар программаси.

●

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

19.30 «Абитуриент-89». Коммунал-қурилиш техникуми.
20.00 «Медаллар машаққати». Бадиий фильм. 2-серия.
21.05 «Тошкент» студияси кўрсатади. «Пульс». Информацион кўрсатув.
21.15 «Оби шифо». Телефильм.

ФРУНЗЕ КЎРСАТАДИ:

21.30 Москва. «Время».
22.05 «Иссиқкўл-89». Ўрта Осиё ва Қозоғистон республикалари совет эстрада қўшиқлари ёш ижрочилари биринчи регионал телевизион конкурсининг тантанали очилиши.

● МТ I

7.00 «120 минут».
9.00 Дунё болалари нималар ҳақида куйлашади. «Дарвозаси тиллодан», Музикали эртак.
9.55 «Спрут». Олти серияли телевизион бадиий фильм. 3-серия.
10.55 «Мўъжизасиз мўъжизалар».
11.55 «Кўғирчоқ театри олами». 3-кўрсатув.
12.45 «Камалак». Халқ ижодиёти телепрограммаларининг VIII Халқаро фестивали, «Индонезиянинг сержилва қиёфаси».

* * *

16.05 «Музикали хазина». Ф. Лист асарларини РСФСР халқ артисти Р. Керер чалади.
16.55 «Касби — дизайнер». Телевизион ҳужжатли фильм премьераси (Таллинн).
17.25 «Максипес Фик». Мультфильм. 8, 9, 10-серия-лар.
17.45 Сингапурнинг миллий байрами — Республика кунига. «Сингапур бўйлаб сайр».
18.15 «Халқ ижодиёти». Телевизион кўрсатув.
18.45 «Агро». Тележурнал.
19.15 «Дунё воқеалари».
19.30 «Қрим эскизлари». Телевизион ҳужжатли фильм премьераси (Ереван).
20.00 «Мушук балиқ овловчи». Мультфильм.
20.10 «Маърака». Бадиий фильм («Қозоқфильм»).
21.30 «Время».
22.05 «Спрут». Олти серияли телевизион бадиий фильм. 3-серия.
23.05 «Дунё воқеалари».
23.20 Дом концерт залида Москва патриархати нашриёт бўлимининг эркаклар хори куйлайди. Ригадан кўрсатилади.

● МТ II

8.30 Эрталабки гимнастика.
8.45 Болалар сеанси. Мактаб ўқувчилари учун «Звездочка» илмий-ўқув журнали.
9.30 «Масхарабозлар». Фильм-концерт («Экран»).
10.00 Немис тили. 1-йил шуғулланаётганлар учун.
10.30 Мультфильмлар.
11.00 Поэзия. А. Марков.
11.30 Янгиликлар.
11.40 «Тўрт танкчи ва ит». Кўп серияли телевизион бадиий фильм. 7-серия — «Чорраҳада».
12.25 Татар фольклор куйларидан концерт. Қозондан кўрсатилади.
12.50 «Шарқий Сибирь». Киножурнал.
13.00 Немис тили. 2-йил шуғулланаётганлар учун.
13.30 «Менинг муҳаббатим — инқилоб». Бадиий фильм.

* * *

17.30 Янгиликлар.
17.40 «Оренбург оқшомлари». Оренбургдан кўрсатилади.
18.30 Городки спорти. Касаба союзлари I Бутуниттифоқ ишчи спартакиадаси.
19.05 Мордва АССР Давлат телерадиоси. «Биз мордованлар днёрида» (Саранск).
19.45 «Бизнинг фондимиздан». Г. Свиридов. «Курск қўшиқлари».
20.10 «Ҳокимият ҳақида». Кўрсатувда кўмир саноати министри М. Шадов иштирок этади.
20.30 Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар!
20.45 «Биз учишни истаймиз». Граждан авиациясининг муаммолари ҳақида.
21.30 «Время».
22.05 «Степ оҳангларида сайр». Фильм-концерт.
22.55 «Поль Гоген. Илк орзулар». Ҳужжатли фильм («Малон Гилл продакшис» Вашингтон миллий галереяси билан суратга олган, АҚШ).
23.45 Янгиликлар.

Пайшанба, 10

● ЎзТВ

15.00 «Ерни ардоқланг». Ҳужжатли фильм.
15.50 «Медаллар машаққати». Бадиий фильм. 1-серия.
16.55 «Советлар мамлакатининг кишилари». Кинопрограмма.
18.00 Янгиликлар.
18.15 «Кичкиналигимда...». Мультфильм.
18.25 «Инсон болаликдан бошланади».
19.00 «Резерв № 1». «Объективда — қайта қуриш» туркумидан. Шартнома асосида меҳнат ресурсларидан фойдаланиш ҳақида.
19.30 «Сизнинг ёшлигингиздаги команда».
20.00 «Ахборот» (рус.).
20.20 «Ёдгорлик» туркумидан. Ўзбекистон халқ ёзувчиси Ойбек хотирасига бағишланади.
21.25 Реклама.
21.30 Москва. «Время».
22.05 «Ахборот».
22.25 Бевосита мулоқот. Телетомошабинларнинг саволларига ЎзССР Ички ишлар министрлиги Давлат автомобиль инспекцияси ҳамда Тошкент шаҳар Давлат автомобиль инспекциясининг раҳбарлари жавоб берадилар.
23.25 «Муҳаббатга гул тутар боғлар». Музикали программа.
00.15 Кўрсатувлар программаси.

●

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

19.35 Телефильмлар.
20.35 Реклама.
20.45 «Тошкент» студияси кўрсатади. «Айни ҳаракат пайти».

ДУШАНБЕ КЎРСАТАДИ:

21.30 Москва. «Время».
22.05 «Фарзандлар даври». Бадиий фильм (рус.).

● МТ I

7.00 «120 минут».
9.05 «Подолянка». Фильм-концерт (Киев).
9.35 «Спрут». Олти серияли телевизион бадиий фильм. 4-серия.
10.40 Киноафиша.
11.40 «Дунё бўйлаб». Альманах.

* * *

16.25 Ҳужжатли фильмлар: «Муддати йўқ», «Экранда Сибирь».
17.05 «Русская музика» ансамблининг чиқиши (Владивосток).
17.25 «Максипес Фик». Мультфильм. 11, 12, 13-серия-лар.
17.45 «Умидларнинг қайта тикланиши». Ҳужжатли фильм премьераси («ЛСДФ»).
18.10 1989 йил қўшиқлари.
18.30 «... 16 ёшгача ва ундан катталар».
19.15 «Дунё воқеалари».
19.30 Будапешт баҳори фестивалининг концертлари. И. -С. Бах. 2-«Бранденбург концерти» (ВХР телевидениеси).
19.45 Фалсафий суҳбатлар. «Инсон — инсоният — инсонийлик».
20.30 Испан операси юлдузлари. Х. Каррерас.
21.30 «Время».
22.05 «Спрут». Олти серияли телевизион бадиий фильм. 4-серия.
23.10 «Дунё воқеалари».
23.30 Футбол. Л. И. Яшиннинг 60 йиллигига бағишланган матч. «Динамо» — жаҳон терма командалари учрашуви.

● МТ II

8.30 Эрталабки гимнастика.
8.45 Илмий-оммабоп фильмлар.
9.25 Испан тили. 1-йил шуғулланаётганлар учун.
9.55 П. И. Чайковский номли VIII Халқаро конкурс лауреатларининг концерти.
11.30 Янгиликлар.
11.40 «Тўрт танкчи ва ит». Кўп серияли телевизион бадиий фильм. 8-серия — «Денгиз қирғоғи».
12.25 Мультфильмлар: «Уйча-уйча ўйнаймиз», «Менга йўл беринг», «Пети ва механик ўйинчоқ».
13.00 Испан тили. 2-йил шуғулланаётганлар учун.

* * *

17.30 Янгиликлар.
17.40 «Альдебаранга!». Қисқа метражли телевизион бадиий фильм (Одесса киностудияси). Премьера.
18.05 А. Корчагин меҳмонимиз (виолончель).
18.30 «Бувижон, ўргатинг». Мультфильм.
18.40 Баскетбол бўйича миллий баскетбол ассоциацияси профессионаллари ўртасида АҚШ чемпионати.
19.45 Телевизион музикали абонемент. «Г. Рождественский — музикачи-маърифатпарвар». В. Шибалин. 3-симфония. СССР Маданият министрлигининг Давлат симфоник оркестри ижро этади.
20.30 Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар!
20.45 «Эсдан чиқармаслик керак». Подмосковьеда истиқомат қилувчи, Сталин лагерларининг барча даҳшатларини бошидан кечирган икки аёлнинг тақдири ҳақидаги ҳикоянинг давоми.
21.30 «Время».
22.05 «КВН-89» (30 апрелдаги кўрсатув такрорланади).
00.15 «Альдебаранга!». Қисқа метражли телевизион бадиий фильм (Одесса киностудияси). Премьера.
00.40 Янгиликлар.

Жума, 11

● ЎзТВ

15.00 «Медаллар машаққати». Бадиий фильм. 2-серия.
16.05 Болалар учун фильм. «Имтиҳонларга тайёргарлик».
17.05 «Совет хотин-қизлари». Кинопрограмма.
18.00 Янгиликлар.
18.15 «Бу сирли олам...».
19.00 Футбол. Биринчи лига кубоги. Ярим финал. «Пахтакор» — «Динамо» (Ставрополь). «Пахтакор» Марказий стадионидан репортаж. Танаффус пайтида — «Ахборот» (рус.).
20.50 «Эстрада калейдоскопи».
21.30 Москва. «Время».
22.05 «Ахборот».
22.25 «Сув ва ғўза». «Август — ҳосил тўплашда ҳал қилувчи ой».
22.45 «Назм ва наво». Машраб лирикаси.
00.15 Кўрсатувлар программаси.

●

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

19.35 «Ургимчаклар». Телефильм.
19.55 Болалар учун фильм. «Цирк-чи бола».
21.05 «Тошкент» студияси кўрсатади. «Пульс». Информацион кўрсатув (рус.).
21.15 «Нисийск тулпорлари». Телефильм.

ФРУНЗЕ КЎРСАТАДИ:

21.30 Москва. «Время».
22.05 «Суғориш ишларига эътибор».
22.15 «Коммерция бўлими таклиф этади».
22.25 «Биз ва тоғларимиз». Бадиий фильм (рус.).

● МТ I

7.00 «120 минут».
9.05 «Спрут». Олти серияли телевизион бадиий фильм. 5 ва 6-серия-лар.
11.20 «Йил фасллари». Август.

* * *

16.00 Халқ куйлари.
16.15 Болалар учун фильм. «Эҳтиёт бўлинг — Василек» (М. Горький номли киностудия).
17.25 «Интерсигнал».
17.55 Футбол. Л. И. Яшиннинг 60 йиллигига бағишланган матчлар. «Динамо» ветеранлари терма командаси — жаҳон ветеранларининг терма командаси. «Динамо» терма командаси — жаҳон терма командалари.
21.30 «Время».
22.05 «Бу бўлган... бўлганди...».
22.25 «Спрут». Олти серияли телевизион бадиий фильм. 5-серия.
23.30 «Дунё воқеалари».
23.45 «Спрут». Олти серияли телевизион бадиий фильм. 6-серия.

● МТ II

8.30 Эрталабки гимнастика.
8.45 Студия таништиради. «Сор-боннадан Байкал қирғоқларига» (Улан-Удэ).
9.30 Усть-Илимск шаҳри Маданият ва техника уйи «Сибирь» ашула ва рақс ансамблининг концерти.
10.00 Инглиз тили. 1-йил шуғулланаётганлар учун.
10.30 Пушкин ва у яшаган даврь. Бизнинг мерос.
11.15 «Беватан Конгуржа». Мультфильм.
11.30 Янгиликлар.
11.40 «Тўрт танкчи ва ит». Кўп серияли телевизион бадиий фильм. 9-серия — «Алмашув».
12.40 Мультфильмлар: «Кит ва мушук», «Узоқ-узоқда, жанубда».
13.00 Инглиз тили. 2-йил шуғулланаётганлар учун.
13.30 «Альдебаранга!». Қисқа метражли телевизион бадиий фильм.
13.55 Ритмик гимнастика.
14.25 «Узоқ Шарқ». Киножурнал.

* * *

17.25 Янгиликлар.
17.35 Қисқа метражли телевизион бадиий фильмлар премьераси. «Аждодларимиз» (Одесса киностудияси). «Эльбурусга кўтарилишга ёрдам беринг» («Грузия фильм»), «Туш» («Арманфильм»).
18.50 Бу фантастик олам. «Саламандра белгиси». Телеспектакль. Р. Брэдбериннинг «Фаренгейт бўйлаб 451 градус» романи ва Э. Лудвигнинг «Кинг»да. Хиросима ва Нагасакига атом бомбаси ташланганлигининг йиллигига бағишланган халқаро акция.

● МТ II

8.30 Эрталабки гимнастика.
8.45 «Қишлоқ янгиликлари».
9.45 Мультфильмлар: «Коля ва Мур», «Камалак ҳақида достон», «Ҳамма ишни чала қиладиган бола ҳақида».
10.05 «Бир умрга сизнинг...» Фильм-концерт (Таллинн).
11.05 Делегатскаядаги музей. «Карабанов читлари».
11.30 «НТМ». Информацион кўрсатув.
11.45 «Жаҳонгашталик эртаги». Бадиий фильм, субтитр билан (ГДР). Премьера.
15.05 Бизнинг бурчимиз. «Барча ғам-аламларимиз қувонсин деб...».
15.30 «Дебют». Қозондан кўрсатилади.
15.50 «Сени севаман, ҳаёт». Фотоконкурс.
15.55 Останкино концерт студиясида ёзувчи Борис Можаев билан учрашув.
17.20 «Бурга ва чумоли». Мультфильм.
17.30 «Ҳайвонот оламида».
18.30 «Планета». Халқаро программа.
19.30 «Яна бир бор севги ҳақида». Лирик концерт.
19.50 Василий Шукшин фильмлари ва роллари. «Уйим тўри — қалбим қўри» (М. Горький номли киностудия).
21.30 «Время».
22.05 «Телетомошабин ҳамроҳи».
22.25 «Одамлар ва манекенлар». Телевизион бадиий фильм. 1-серия («Экран»).
23.50 «Мюзик Саммит» «Музикалишга ёрдам беринг», «Туш».
10.00 Л. Бетховен. Виолончель ва фортепьяно учун 3-соната.
10.25 «Галиасқар Камол номли». Қозондан кўрсатилади. Ғ. Камол номли татар Давлат академик театри ҳақида кўрсатув.
11.25 «Акс-садо: ҳафтанинг воқеалари».
11.35 Иттифоқдош республикалар кинопублицистикаси. «Оғиш». Телевизион ҳужжатли фильм премьераси. Гиёҳвандликка қарши кураш муаммолари ҳақида (Оржоникидзе шаҳри).
12.00 «Саёҳатчилар клуби».
13.00 «Саволларга қулоқ сол». Грозний шаҳридан кўрсатилади.
13.30 «Индамас». Телевизион ҳужжатли фильм.
13.40 «Багратион». Бадиий фильм («Грузия фильм», «Мосфильм»). 1 ва 2-серия-лар.
16.20 Мультфильмлар.
16.50 «Она-замин ташвишида» туркумидан ҳужжатли фильмлар. «Пейзаж қанча турадиг?», «Зомин».
17.30 СССР ИИМ хабар қилади.
17.40 «Етти учрашув». Музикали эстрада программаси. Вильнюсдан кўрсатилади.
18.15 «Ретро».
19.15 «Солдатлар куйлаганда». Солдат қўшиқлари фестивали. Танаффус пайтида (20.30) — Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар!
21.30 «Время».
22.05 «Салом, доктор!».
22.20 «Худди эски кинодагидек». Оперетта артистлари ижросида музикали программа.
23.20 Санъат усталари Р. Плятт. Мулоқотлар.
00.20 Янгиликлар.

Шанба, 12

● ЎзТВ

9.00 «Ассалому алайкум». Информацион-музикали программа.

*

10.00 «Тошкент» студияси кўрсатади. «Ҳамшаҳарлар» (такрор.).
11.10 Тожикистон телевиденисининг программаси.
12.35 «Оналар мактаби». 1 ёшгача бўлган болаларни тарбиялаш.
13.05 «Ринг». Бадиий фильм (Одесса киностудияси).
14.35 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Акс садо» (рус.).
15.05 «Офат ва нажот».
15.35 «Замандас». Қишлоқ меҳнаткашлари учун программа (қозоқ тилида).
16.35 «Сиз учун пойабзал». Ўзбекистонда пойабзал ишлаб чиқариш муаммолари ҳақида (рус.).

* * *

18.10 Кўрсатувлар программаси.
18.15 Болалар учун. «Санъат ғунчалари».
18.45 «Бугун — Бутуниттифоқ физкультурачилар куни».
19.25 Реклама.
19.30 «Ўзбек тилини ўрганамиз».
20.00 «Ахборот» (рус.).
20.20 «Стадион». Манзарали фильм.
20.30 «Қалб наволари». Республика халқ артисти Ғуломжон Еқубов куйлайди (такрор.).
21.30 Москва. «Время».
22.05 «Ахборот».
22.25 «Ҳаёт қувончлари ва ташвишлари».
23.35 Кўрсатувлар программаси.

●

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

ДУШАНБЕ КЎРСАТАДИ:

18.00 Кўрсатувлар программаси.
18.05 «Офтобак». Октябрятлар учун программа.
18.40 «Йўл четидаги уй». Телевизион бадиий фильм (рус.).
19.20 Эстрада концерти.
20.00 Информацион программа.
20.20 Бозор Собир. «Андешаҳо пиромуни шеър».
21.30 Москва. «Время».
22.05 «Яна бир ёшлар программаси».

● МТ I

7.00 «120 минут».
9.00 «Сиз яратган боғ».
9.30 «Давр танланмаси». Фильм-концерт (Ленинград).
10.00 «Инсон. Ер. Коинот».
11.00 Физкультурачилар кунига бағишланган телевизион ҳужжатли фильмлар.
11.30 Сизни Москва Кремли комендатурасининг намунали-кўргазмали оркестри таклиф этади.
12.10 «Фемида билан содир бўлган воқеа». Ҳужжатли фильм премьераси. СССР халқ депутати Л. С. Кудрин ҳақида (Свердловск киностудияси).
12.45 «Социализм мамлакатларида».
13.15 «Эльсинорлик чопар». Ҳужжатли фильм премьераси (Шимолий Кавказ кинохроника студияси).
13.25 «Дунё воқеалари».
13.40 Болалар учун фильм. «Етти денгиз ортидаги шаҳзода».

* * *

16.25 Ҳужжатли фильмлар: «Муддати йўқ», «Экранда Сибирь».
17.05 «Русская музика» ансамблининг чиқиши (Владивосток).
17.25 «Максипес Фик». Мультфильм. 11, 12, 13-серия-лар.
17.45 «Умидларнинг қайта тикланиши». Ҳужжатли фильм премьераси («ЛСДФ»).
18.10 1989 йил қўшиқлари.
18.30 «... 16 ёшгача ва ундан катталар».
19.15 «Дунё воқеалари».
19.30 Будапешт баҳори фестивалининг концертлари. И. -С. Бах. 2-«Бранденбург концерти» (ВХР телевидениеси).
19.45 Фалсафий суҳбатлар. «Инсон — инсоният — инсонийлик».
20.30 Испан операси юлдузлари. Х. Каррерас.
21.30 «Время».
22.05 «Спрут». Олти серияли телевизион бадиий фильм. 4-серия.
23.10 «Дунё воқеалари».
23.30 Футбол. Л. И. Яшиннинг 60 йиллигига бағишланган матч. «Динамо» — жаҳон терма командалари учрашуви.

● МТ II

8.30 Эрталабки гимнастика.
8.45 Илмий-оммабоп фильмлар.
9.25 Испан тили. 1-йил шуғулланаётганлар учун.
9.55 П. И. Чайковский номли VIII Халқаро конкурс лауреатларининг концерти.
11.30 Янгиликлар.
11.40 «Тўрт танкчи ва ит». Кўп серияли телевизион бадиий фильм. 8-серия — «Денгиз қирғоғи».
12.25 Мультфильмлар: «Уйча-уйча ўйнаймиз», «Менга йўл беринг», «Пети ва механик ўйинчоқ».
13.00 Испан тили. 2-йил шуғулланаётганлар учун.

* * *

17.30 Янгиликлар.
17.40 «Альдебаранга!». Қисқа метражли телевизион бадиий фильм (Одесса киностудияси). Премьера.
18.05 А. Корчагин меҳмонимиз (виолончель).
18.30 «Бувижон, ўргатинг». Мультфильм.
18.40 Баскетбол бўйича миллий баскетбол ассоциацияси профессионаллари ўртасида АҚШ чемпионати.
19.45 Телевизион музикали абонемент. «Г. Рождественский — музикачи-маърифатпарвар». В. Шибалин. 3-симфония. СССР Маданият министрлигининг Давлат симфоник оркестри ижро этади.
20.30 Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар!
20.45 «Эсдан чиқармаслик керак». Подмосковьеда истиқомат қилувчи, Сталин лагерларининг барча даҳшатларини бошидан кечирган икки аёлнинг тақдири ҳақидаги ҳикоянинг давоми.
21.30 «Время».
22.05 «КВН-89» (30 апрелдаги кўрсатув такрорланади).
00.15 «Альдебаранга!». Қисқа метражли телевизион бадиий фильм (Одесса киностудияси). Премьера.
00.40 Янгиликлар.

Якшанба, 13

● ЎзТВ

9.00 «Ассалому алайкум». Информацион-музикали программа.

*

10.00 «Оила даврасида». Кинопрограмма.
10.40 «Биргаликда куйлаймиз». С. Дамин, С. Абрамова. «Сув».
11.05 М. Булгаков. «Ит юрак». А. С. Пушкин номли Меҳнат Қизил Байроқ орденли Ашхобод рус драма театрининг спектакли (рус.).
13.10 «Товарлар — халққа». Шаҳрисабз бадиий буюмлар фабрикаси меҳнатчилари ҳақида ҳикоя.
13.40 «Муаммо билан юзма-юз».
14.50 Мактаб ўқувчилари учун. «Қувноқ стартлар».
15.55 «Уй-жой—2000». Тошкент шаҳри қурувчилари социал масалаларни қандай ҳал этаётганлари ҳақида (рус.).
16.25 Реклама.

* * *

17.55 Кўрсатувлар программаси.
18.00 Болалар учун фильмлар. «Димканинг жаҳли чиқди»; «Тўс-тўполон».
18.45 «Бугун — Қурувчилар куни».
19.15 «Мультипанорама».
20.00 «Ахборот» (рус.).
20.20 «Зарипов йигитлари». Цирк программаси.
20.50 Дам олиш концерти.
21.30 Москва. «Время».
22.05 «Ахборот».
22.25 «Хевсур қиссаси». Бадиий фильм («Грузия фильм»).
23.50 Кўрсатувлар программаси.

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА ДУШАНБЕ КЎРСАТАДИ:

17.30 Кўрсатувлар программаси.
17.35 «Учиш майдони». Телевизион бадиий фильм (рус.).
18.42 «Нарзанлар водийси». Телефильм.
19.00 «Новости».
19.15 «Мерос». Тожикистон маданият фондининг фаолияти ҳақида.
20.00 Шу ҳафтанинг воқеалари.
20.15 «Хуш келибсиз!», Мультфильм.
20.25 «Телетомошабин ҳамроҳи».
20.40 Дам олиш концерти.
21.30 Москва. «Время».
22.05 «Шарқ юлдузлари». Ҳинд актёри ва қўшиқчиси Амитабх Баччан.

● МТ I

8.45 Ритмик гимнастика.
9.20 «Спортлото» тиражи.
9.30 «Эрта саҳарлаб». Болалар учун дам олиш-ўқув кўрсатуви.
10.30 «Совет Иттифоқига хизмат қиламан!».
11.30 «Тонгги почта». Музикали кўрсатув.
12.00 «Саёҳатчилар клуби».
13.00 Болалар информацион-публицистик программаси.
14.30 «Музикали киоск».
15.00 «Здоровье».
15.45 «Хўжа Насриддин». Мультфильм.
16.05 Сўз ва давр. «Дружба народов» журнали редакциясида ёзувчилар билан учрашув.
17.00 «Камалак». Халқ ижодиёти телепрограммаларининг VIII Халқаро фестивали. Анъанавий рақс ансамблининг концерти (Габон).
17.30 «Қишлоқ янгиликлари».
18.30 «Халқаро панорама».
19.15 Якшанба кинозали. «Каттакон Ух». Мультфильм. «Тунги Эрмитаж». Телевизион ҳужжатли фильм.
20.05 «Кўринмас одам». Бадиий фильм («Мосфильм»).
21.30 «Время».
22.05 «Салом, доктор!».
22.20 «Спрут-2». Олти серияли телевизион бадиий фильм. 1-серия.
23.20 Оммавий куй янгиликлари. «А» программаси.
00.50 Автомобиль спорти. «Формула—1» синфида жаҳон чемпионати. Венгриядан кўрсатилади.

● МТ II

8.30 Зарядкага сафланинг!
8.45 Қисқа метражли телевизион бадиий фильмлар: «Аждодларимиз», «Эльбурусга кўтарилишга ёрдам беринг», «Туш».
10.00 Л. Бетховен. Виолончель ва фортепьяно учун 3-соната.
10.25 «Галиасқар Камол номли». Қозондан кўрсатилади. Ғ. Камол номли татар Давлат академик